

10. november 2020

FINANS
DANMARK

Analyse af investorkulturen i Danmark

En analyse af danskernes
investeringer og opsparing

FORORD

Mange voksne danskere – og særligt de ældre – har store og stigende private opsparinger ved siden af deres pension. Det er naturligvis en positiv udvikling. Men i mange tilfælde står hele eller langt det meste af opsparingerne inaktivt placeret i banken og har gjort det igennem flere år. Kun lidt over hver fjerde voksne dansker investerer ud af deres private frie formue, og de fleste investerer for relativt små beløb – og typisk i enkeltaktier. En mindre del af danskere investerer i fonde, der til gengæld er det foretrukne investeringsprodukt blandt dem, som investerer for relativt store beløb, og som har fokus på, at pengene investeres professionelt og med god risikospredning.

De tendenser understreger et behov for at styrke danskernes investeringsadfærd. Historisk set er danskere nemlig gået glip af store afkast ved at lade så mange penge stå i banken. Undersøgelser viser, at selv investeringer foretaget på det mindst gunstige tidspunkt før finanskrisen havde genvundet kurstabene allerede fire år senere.

Men en styrket investorkultur gavner ikke kun danskernes privatøkonomi. Det vil også få danskernes formuer ud at arbejde, så de bidrager til at skabe arbejdspladser, vækst, udvikling og understøtter den grønne omstilling. Ikke mindst i forhold til finansieringen af danske vækstvirksomheder spiller de private investorer en nøglerolle. De virksomheder er et vigtigt grundlag for den fremtidige vækst og udvikling i Danmark, men de er ofte for små til, at de store institutionelle investorer kan være med.

Der kan være mange årsager til, at så mange danskere ikke får investeret deres opsparinger. Ikke mindst kan personlige præferencer spille ind, herunder ønsket om ikke at påtage sig for meget risiko. Der ses også betydelige kønsforskelle i danskernes investeringsadfærd, hvor mænd oftere investerer end kvinder, mens kvindelige investorer i gennemsnit investerer for større beløb.

Der er dog også klare tegn på, at mange danskere undlader at investere, fordi de ikke har tilstrækkelig viden og erfaring med at investere. Vi kan f.eks. se, at uddannelsesniveau og -retning i høj grad spiller ind på lysten til at investere. Det kan også i nogen grad forklare de kønsforskelle, vi ser, da flere mænd end kvinder har en økonomisk eller matematisk-teknisk uddannelse.

Der er derfor behov for mere oplysning og information om, hvordan også almindelige danskere nemt kan komme i gang med at investere. Mange kan med fordel gøre brug af den adgang, de har til investeringsrådgivning i banken, nye digitale investerings- og rådgivningsplatforme samt investeringsfonde, hvor de nemt selv kan investere med deres ønskede afkast-risikoprofil for øje.

På den baggrund har Finans Danmark gennem de seneste syv år stået i spidsen for Pengeuge, som har fokus på undervisning i privatøkonomi, gæld, opsparing og investeringer i landets 7.-9.klasser. Og det er også på den baggrund, at Finans Danmark i år har valgt aktivt at bidrage til Dansk Aktionærforenings Investorage, ikke mindst med denne rapport angående danskerne investeringsadfærd.

God læsning!

Indholdsfortegnelse

1. Danskernes investerings- og opsparingsadfærd gennem livet.....	5
1.1 Danskerne investerer oftere i aktier, men typisk for mindre beløb.....	6
1.2 Danskerne investerer kun en mindre del af deres formue	8
1.3 Nogle investorer er mere seriøse end andre	10
1.4 En stigende tendens til investeringer gennem livet	11
1.5 Særligt de ældre lader store opsparinger stå inaktivt på bankkontoen.....	13
1.6 Betydelig geografiske forskelle i investeringsadfærden.....	16
2. Opsparing- og investeringsadfærd for forskellige typer af danskere.....	19
2.1 Investeringsadfærd blandt de unge.....	19
2.2 Investeringsadfærd i midten af voksenlivet	24
2.3 Investeringsadfærd blandt pensionister	27
3. Mænd investerer oftere, men er ofte mindre seriøse	30
3.1 Kønsforskelle i danskernes investeringsadfærd generelt	30
3.2 Betydningen af parforhold.....	33
3.3 Betydningen af øvrige forhold, herunder uddannelse.....	35

1. Danskernes investerings- og opsparingsadfærd gennem livet

Danskerne har generelt store finansielle formuer opsparet i tillæg til deres pension og boligformue. Det meste står dog inaktivt placeret i banken. Kun lidt over hver fjerde voksne dansker investerer ud af deres frie formue, og for de danskere, der investerer, er der oftest tale om relativt små investeringer – typisk i aktier. En mindre del af investorerne investerer i fonde, der til gengæld er det foretrukne investeringsprodukt blandt danskere, som investerer for relativt store beløb.

Investeringtendenserne varierer meget afhængigt af alder. Typisk stiger den finansielle formue og tendens til at investere, efterhånden som børnene flytter hjemmefra, og pensionsalderen nærmer sig. Når danskerne rammer pensionsalderen, stiger investeringstendenserne fortsat, dog ikke i nær samme tempo som opsparingerne.

Disse tendenser understreger et behov for at styrke danskernes investeringsadfærd, ikke mindst set i lyset af de store historiske investeringsafkast på nationale og globale aktier. Og en styrket investorkultur vil ikke kun være til gavn for danskernes privatøkonomi. Det vil også gøre, at danskernes formuer i højere grad bliver aktiveret, så de bidrager til at skabe arbejdspladser, vækst, udvikling og en omstilling mod mere bæredygtige løsninger.

I dette afsnit ser vi overordnet på, hvordan voksne danskere investerer og sparer op. Der inddrages udelukkende investeringer for frie midler i aktier og investeringsfonde (ekskl. pension), opdelt på produkttyper og investeret beløb. Til sidst ser vi også på danskernes investeringer og opsparing afhængigt af alder og geografiske forskelle. Generelt bruger vi personspecifikke registerdata fra Danmarks Statistik, jf. data i boks 1.

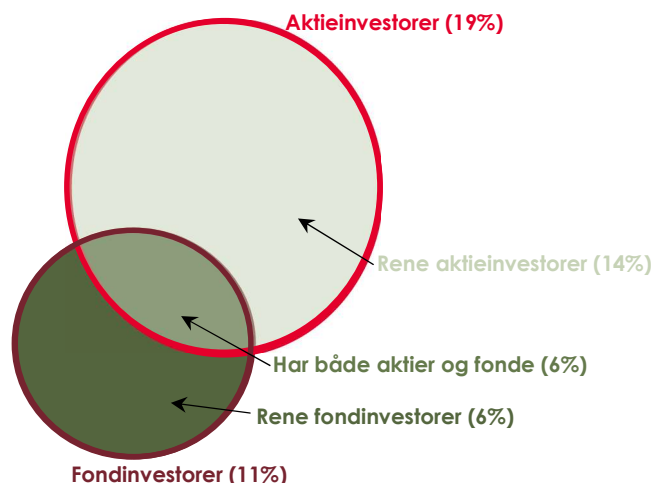
Boks 1. Datagrundlag

Denne analyse er baseret på personspecifikke registerdata for alle voksne danskere fra Danmarks Statistik. Det gælder både data for danskernes investerings- og opsparingsforhold og data for baggrundskarakteristika såsom alder og køn, bopæl, socioøkonomiske forhold og øvrige økonomiske forhold. Der fokuseres udelukkende på private investeringer i aktier og investeringsfonde, ekskl. investeringer igennem pensionsformuer. Aktier inkluderer værdien af alle noterede aktier og aktier i depot ultimo året, men for udenlandske aktier indgår den selvangivne værdi (til SKAT). Investeringsfonde inkluderer alle investeringsfonde/investeringsforeninger, uanset hvorledes investeringerne er placeret (i aktier, obligationer eller andet). Vi medtager ikke direkte investeringer i obligationer, da disse typisk udgør en relativt lille andel af danskernes investeringer – særligt i perioden efter finanskrisen, hvor renterne er faldet kraftigt. Vi bruger primært seneste tilgængelige data fra 2018.

1.1 Danskerne investerer oftere i aktier, men typisk for mindre beløb

Godt hver fjerde voksne dansker investerer i aktier og/eller investeringsfonde, jf. **figur 1**. Særligt aktieinvesteringer fylder meget; 19 pct. af alle voksne danskere investerer i aktier, og 14 pct. investerer udelukkende i aktier (herefter kaldet *rene aktieinvestorer*). Omvendt er det kun 11 pct. af danskerne, der investerer i investeringsfonde, og 6 pct. investerer udelukkende i investeringsfonde (herefter kaldet *rene fondinvestorer*). En mindre andel på 6 pct. holder både aktier og investeringsfonde.

Figur 1 Andel af voksne danskere, der investerer i aktier og investeringsfonde

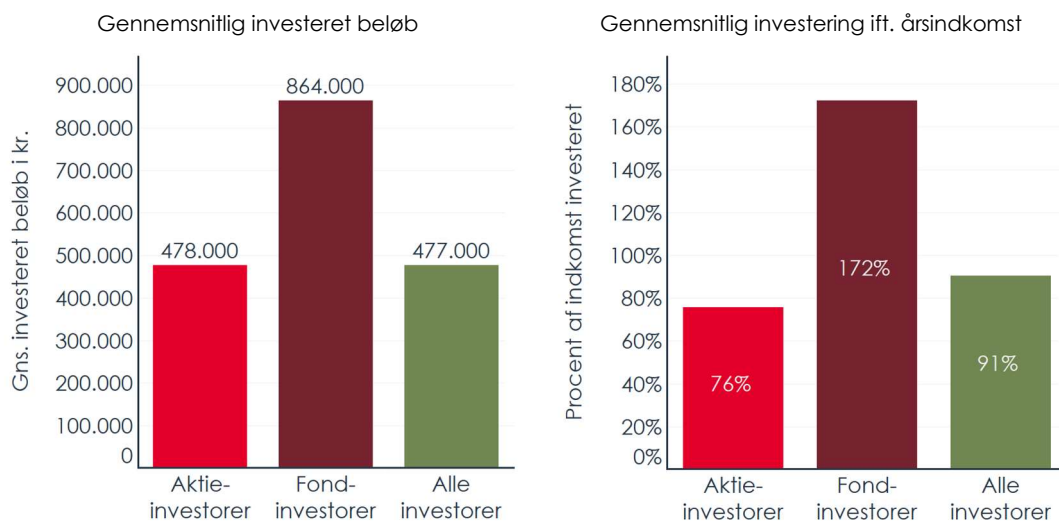

Note: Figuren viser andelen af voksne danskere, der investerer i forskellige kombinationer af aktier og investeringsfonde.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Voksne, der investerer, har i gennemsnit knap 0,5 mio. kr. investeret i aktier og investeringsfonde, jf. **figur 2 til venstre**. Set i forhold til deres indkomst ejer danske investorer i gennemsnit aktier og investeringsbeviser for et beløb svarende til 90 pct. af deres årsindkomst (før skat), **jf. figur 2 til højre**. Både når vi betragter investeringer i kroner og øre og relativt til årsindkomst, er der dog stor forskel på, hvor meget de forskellige investortyper har investeret for. Fondinvestorer har i gennemsnit investeret for over dobbelt så meget som aktieinvestorer. De absolut største investerede beløb findes blandt investorer, der både har aktier og investeringsfonde. De mindste findes blandt rene aktieinvestorer.¹

Figur 2 Det gennemsnitlige investerede beløb blandt danske investorer

Højre søjle er et vægtet gns. af:
 ■ Både aktie- og fondinvestorer: 1.248.000 kr.
 ■ Rene aktieinvestorer: 160.000 kr.
 ■ Rene fondinvestorer: 477.000 kr.

Højre søjle er et vægtet gns. af:
 ■ Både aktie- og fondinvestorer: 202%
 ■ Rene aktieinvestorer: 24%
 ■ Rene fondinvestorer: 142%

Note: Figuren til venstre viser det gennemsnitlige beløb, danske investorer har investeret afhængigt af typen af investor. Figuren til højre viser det gennemsnitlige investerede beløb, opdelt på samme måde, men set i forhold til personens årsindkomst (før skat). Her har vi ikke fjernet ekstreme observationer, dvs. enkeltpersoner med ekstremt store investerede beløb.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Set på tværs af alle voksne (også dem der ikke investerer) investerer danskere i gennemsnit for ca. 120.000 kr. Det svarer til knap en fjerdedel af deres årsindkomst.² Heraf er de knap 55.000 kr. investeret i aktier, og knap 65.000 kr. er investeret i fonde.

¹ En lille del af danskernes aktiebeholdning består af medarbejderaktier. Voksne aktieinvestorer har i gennemsnit ca. 275.000 kr. investeret i aktier, hvoraf de 2.000 kr. er medarbejderaktier.

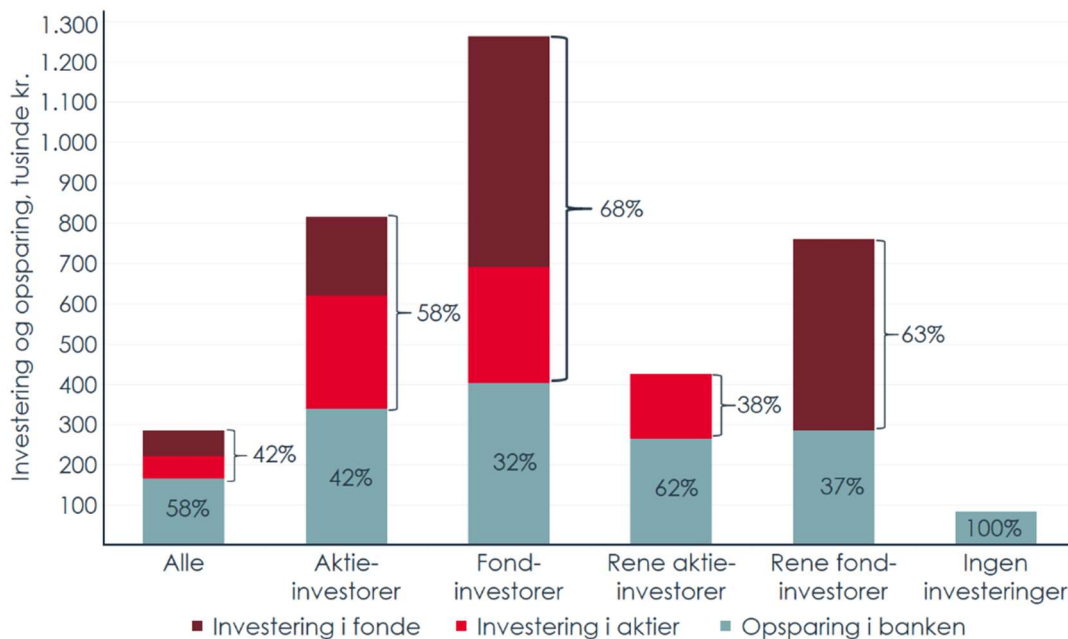
² Her kombineres tallene i figur 1 og tallene i figur 2 til venstre. Andelen, der investerer, ganges med det gennemsnitlige beløb investeret pr. investor, og dermed fås det gennemsnitlige beløb investeret pr. voksne dansker.

1.2 Danskerne investerer kun en mindre del af deres formue

Investering er særligt en god ide for danskere, der har en stor opsparing stående, som de først forventer at skulle bruge om nogle år. Det er derfor interessant at se danskernes investeringer i sammenhæng med deres opsparing.

Voksne danskere har i gennemsnit en finansiell formue inkl. bankopsparing på ca. 285.000 kr., jf. **figur 3 venstre søjle**. Når det sættes i forhold til deres gennemsnitlige investeringer på ca. 120.000 kr. pr. voksen, kan det konkluderes, at danskerne har det meste af deres finansielle formue stående i banken.³ Kun 42 pct. af formuen er investeret i aktier eller investeringsfonde. Andelen af formuen, der er investeret, er dog noget højere, hvis man kun betragter voksne, der investerer, og den er endnu højere blandt voksne, der investerer i investeringsfonde. Disse tendenser tyder på, at mange voksne har store opsparinger stående i banken, fordi de ikke formår at komme i gang med at investere – bl.a. fordi de ikke har den viden, erfaring og tid, det kræver.⁴

Figur 3 Det gennemsnitlige investerede og opsparede beløb blandt voksne danskere

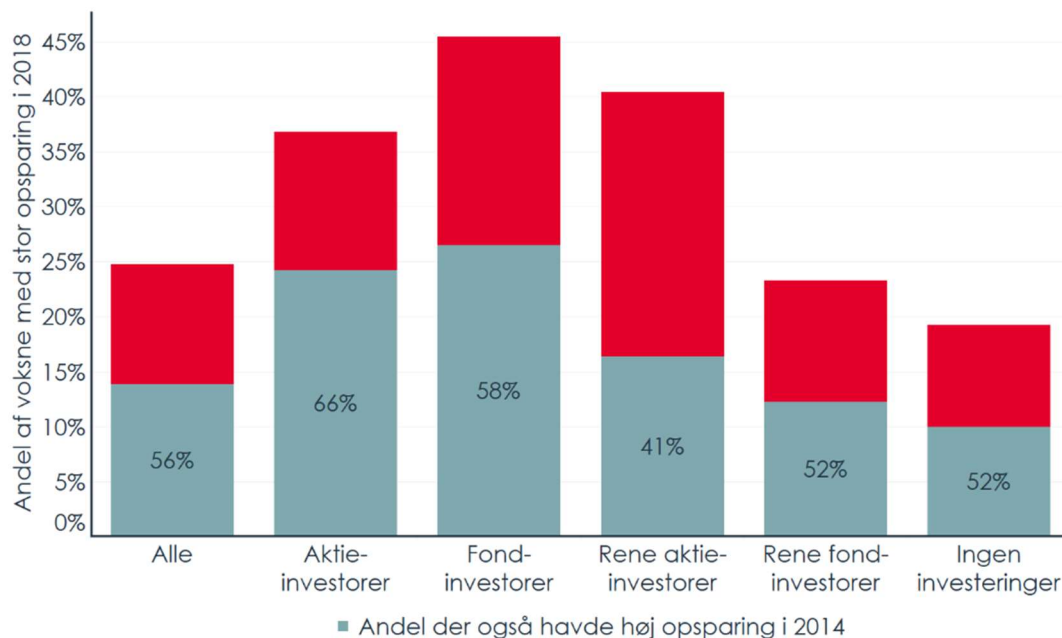
Note: Figuren viser de gennemsnitlige investerede og opsparede beløb for danskere, der gør brug (eller ikke gør brug) af forskellige investeringsprodukter. Procenterne i figuren indikerer andelen af formuen hhv. investeret og opsparet i banken. Her er der ikke fjernet ekstreme observationer, dvs. enkeltpersoner med ekstremt store investerede beløb.
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

³ En meget beskedent del på i gennemsnit 6.000 pr. voksen dansker er investeret i obligationer, hvilket der ikke er fokus på i denne analyse.

⁴ Dette ser vi nærmere på i kapitel 2. Jf. også f.eks. Huston, S. "Measuring Financial Literacy." *Journal of Consumer Affairs*, vol. 44, no. 2, 2010, pp. 296–316, der fokuserer på, hvordan finansielle færdigheder påvirker investordfærd.

Folk har også behov for en vis løbende likviditet – opsparing til ferier mv. – og mange sparer måske op til større køb af f.eks. bil eller bolig. Men analysen viser, at mange danskere har store summer stående i banken over flere år, uden at pengene bliver investeret eller brugt. I 2018 havde 25 pct. af alle voksne danskere en opsparing i banken på mere end halvdelen af deres årsindkomst (før skat). Ud af dem havde knap 60 pct. haft denne opsparing stående i hvert fald siden 2014, jf. **figur 4 højre søjle**. Og disse andele er betydeligt større for de danskere, der investerer.

Figur 4 Varighed af danskernes bankopsparing afhængigt af investortype

Note: Figuren viser andelen af voksne danskere, med en bankopsparing på mere end 50 pct. af deres årsindkomst i 2018 (før skat). I figuren underopdeles der på, hvorvidt de samme personer også havde en stor bankopsparing på mere end 50 pct. af deres årsindkomst i 2014 eller ej. Procenterne indikerer andelen af personer med en stor opsparing i 2018, der også havde en stor opsparing i 2014. Her betragtes kun voksne med en positiv årsindkomst.

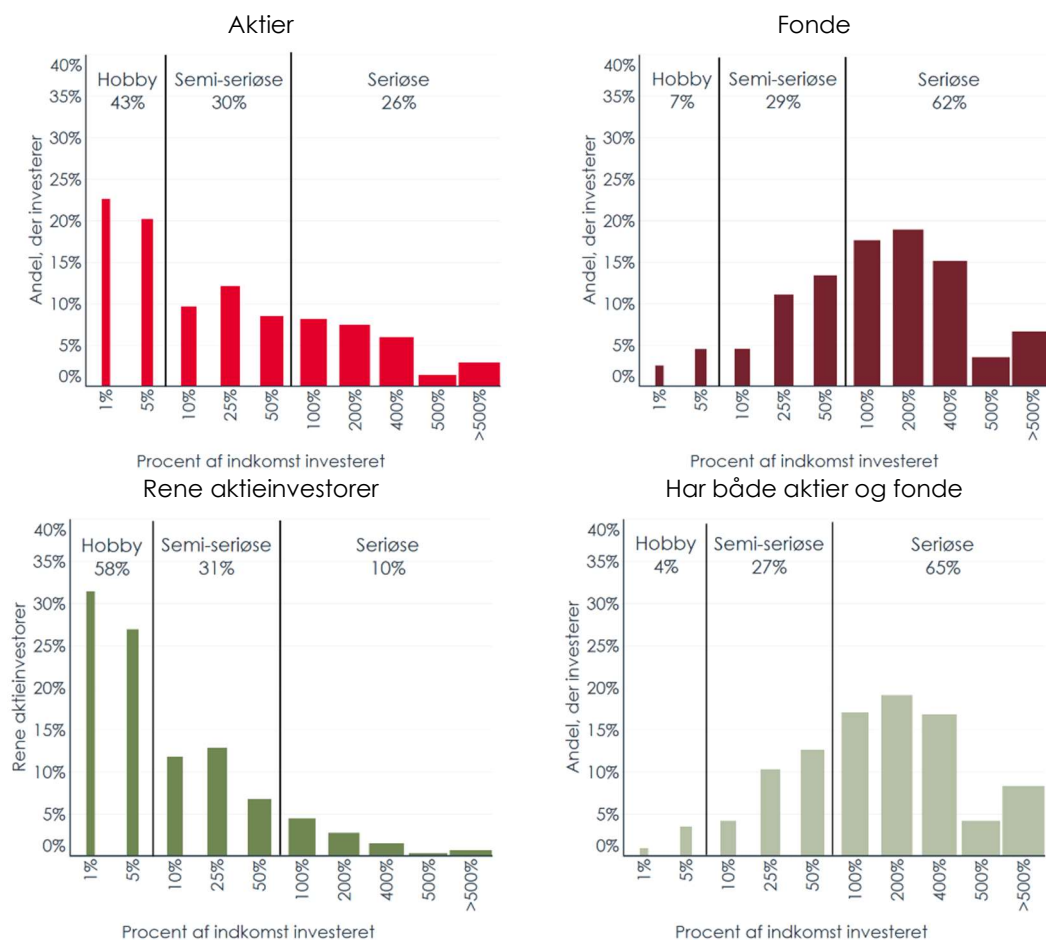
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2014-18-tal.

1.3 Nogle investorer er mere seriøse end andre

Når det gennemsnitlige investerede beløb for fondinvestorer er langt større end for aktieinvestorer, så kan det hænge sammen med motivet for at investere. Det ses ikke mindst, når man opdeler investorer efter investeret beløb relativt til deres årsindkomst (før skat):

- **Hobby-investorer:** På den ene side er der danskere, som investerer lidt penge for sjov, eller som symbolsk støtte til deres favorit-boldklub eller andet. De betegnes her som *hobby-investorer*, når de investerer for mindre end 5 pct. af deres årsindkomst (før skat). For personer med en gennemsnitlig årsindkomst på 300.000 kr. svarer det til maksimalt 15.000 kr. Det gælder næsten altid aktieinvesteringer. Knap en fjerdedel af alle aktieinvestorer har aktieinvesteringer for under 1 pct. af deres årsindkomst, og to ud af fem investerer for mindre end 5 pct., jf. **figur 5 øverst til venstre**. For rene aktieinvestorer er andelen endnu højere, jf. **figur 5 nederst til venstre**.
- **Semi-seriøse investorer:** Andre danskere investerer betydeligt mere, men stadig ikke så store beløb, at det kan blive meget alvorligt, hvis formuen ikke investeres professionelt. Sådanne investorer betegnes her som semi-seriøse, hvis de investerer mellem 5 og 50 pct. af deres årsindkomst. De semi-seriøse investorer udgør nogenlunde en lige så stor andel af aktieinvestorer, som de gør af fondinvestorer – ca. 30 pct.
- **Seriøse investorer:** Endelig er der danskere, som har en stor sum penge stående – f.eks. til at leve af i deres pensionisttilværelse. Det vil få store personlige konsekvenser, hvis disse investorer lider varige tab. Derfor er det vigtigt for dem, at pengene bliver investeret fornuftigt. De betegnes som seriøse investorer, hvis de investerer for mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat). Her er investering i fonde en god måde at sikre, at pengene investeres professionelt og diversificeret, så afkast og risiko bliver fornuftigt balanceret. Derfor er langt de fleste fondinvestorer også seriøse investorer, jf. **figur 5 øverst til højre**. Den største andel af seriøse investorer findes dog blandt investorer, der både holder aktier og investeringsfonde, jf. **figur 5 nederst til højre**.

Figur 5. Fordeling af investerede beløb iff. indkomst for investorer i forskellige produktgrupper

Note: Figurene viser hvor stor en andel af alle investorer, der investerer en given andel af deres årsindkomst (før skat) i henholdsvis aktier, fonde, kun aktier og både aktier og fonde. Bemærk, som indikeret ved søjleens tykkelse; grupperne er langt større til højre i hver figur, end de er til venstre. Den første gruppe i hver figur inkluderer personer, der investerer 0-1 pct. af deres indkomst, næste gruppe inkluderer personer, der investerer 1-5 pct. (anden gruppe er altså fem gange større end første gruppe) osv.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

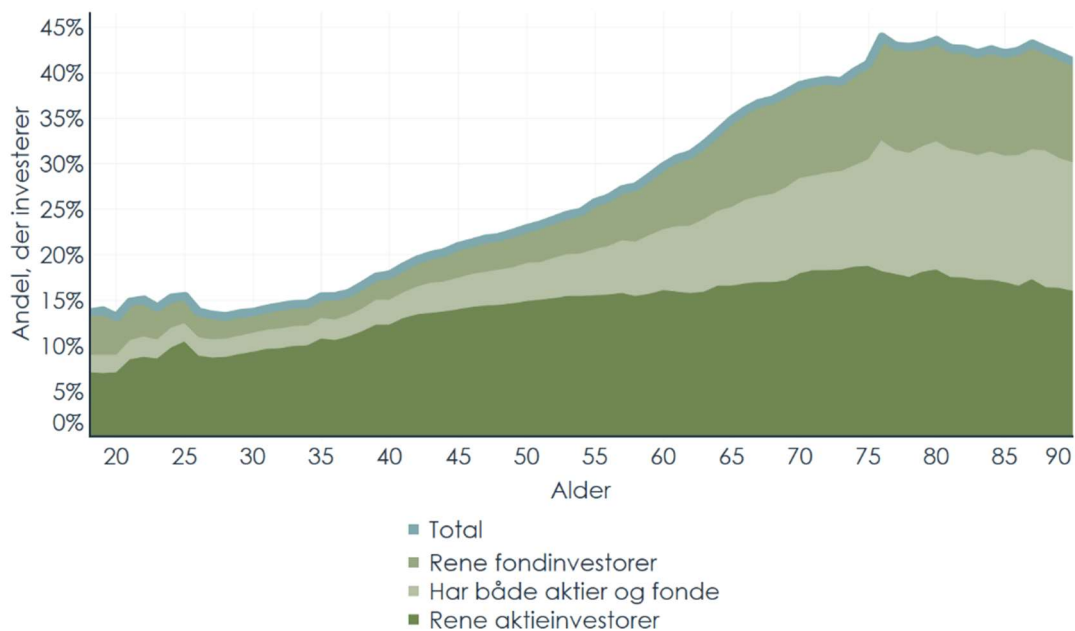
1.4 En stigende tendens til investeringer gennem livet

Danskerne investerer generelt mere, jo ældre de bliver. Lidt under 15 pct. af unge i 18-30-årsalderen investerer, jf. **figur 6**. Herefter stiger andelen støt; i midt-50'erne investerer ca. en fjerdedel af danskerne, i midt-60'erne investerer ca. en tredjedel af danskerne, og fra 75-årsalderen og frem ligger andelen rimelig konstant på ca. 43 pct.⁵

⁵ Der ses et betydeligt hop i andelen af ældre, der investerer i investeringsfonde, fra de er 75 år, til de er 76 år. Dette skyldes engangsudbetalinger fra kapitalpension og alderspension. Udbetalingen fra disse pensioner er i høj grad styret af den seneste udbetalingsalder. Indtil 2018 skulle en kapitalpension/aldersopsparing senest udbetales ved 75 år (15 år efter

Den kraftigt stigende tendens til at investere for folk over 40-årsalderen kan primært henføres til en stigende brug af investeringsfonde. Godt 5 pct. af danskerne under 40 år gør brug af investeringsfonde. I 60-årsalderen gælder det for ca. 10 pct. af danskerne, og i 70-årsalderen gælder det for ca. 15 pct. Omvendt stiger andelen af rene aktieinvestorer ikke nær så hurtigt med alderen.

Figur 6 Andel, der investerer i forskellige produkter afhængigt af alder

Note: Figuren viser andelen af danskere i forskellige aldre, der er hhv. rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer og investorer, der investerer i både aktier og fonde.

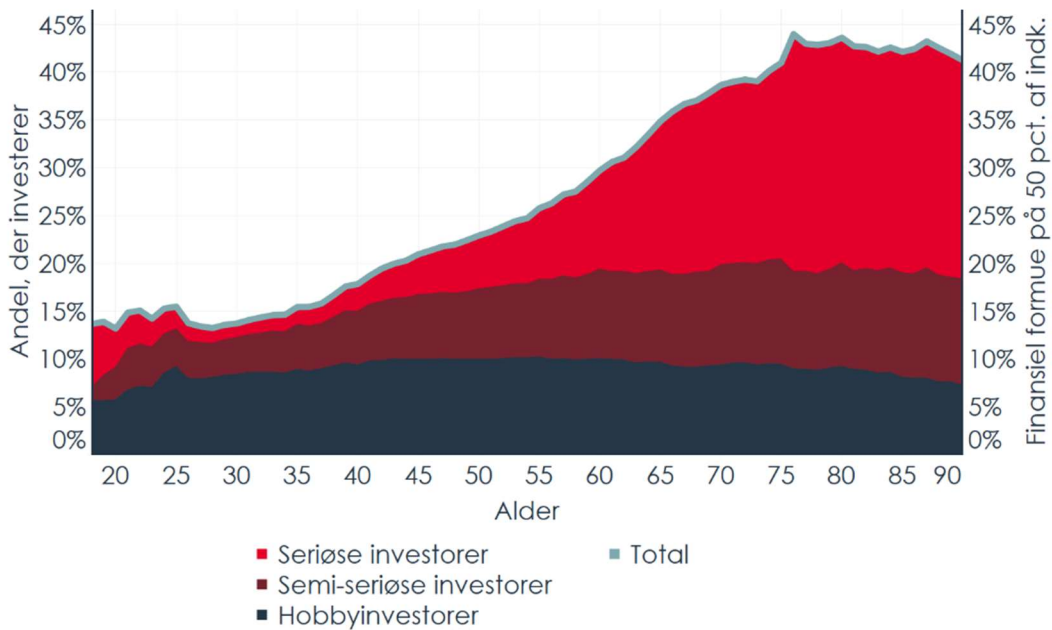
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Nogle tilsvarende tendenser ses, når vi opdeler investorer efter, hvor meget de investerer.⁶ Andelen af hobby-investorer, der investerer for mindre end 5 pct. af deres årsindkomst, er relativt konstant over alder – i gennemsnit ligger den på knap 10 pct., jf. **figur 7**. Omvendt stiger andelen af semi-seriøse og særligt seriøse investorer fra 40-årsalderen og opetter.

at kontohaveren nåede pensionsudbetalingsalderen, der er 60 for alle født før 1959, jf. PBL § 12 nr.3). Med virkning fra 1. januar 2018 blev den seneste udbetalingsalder hævet til 80 år. (20 år efter pensionsudbetalingsalderen).

⁶ Investorerne opdeles i hhv. i) hobby investorer, der investerer for mindre end 5 pct. af deres årsindkomst, ii) semi-seriøse investorer, der investerer for 5-50 pct. af deres årsindkomst og iii) seriøse investorer, der investerer for mere end 50 pct. af deres årsindkomst.

Figur 7: Andel, der investerer mere eller mindre seriøst afhængigt af alder

Note: Figuren viser andelen, der investerer, opdelt på investeringsbeløb i forhold til årsindkomst (før skat). Hobbyinvestorer investerer mindre end 5 pct. af årsindkomsten, semi-seriøse investorer investerer 5-50 pct. af årsindkomsten, og seriøse investorer investerer mere end 50 pct. af årsindkomsten.

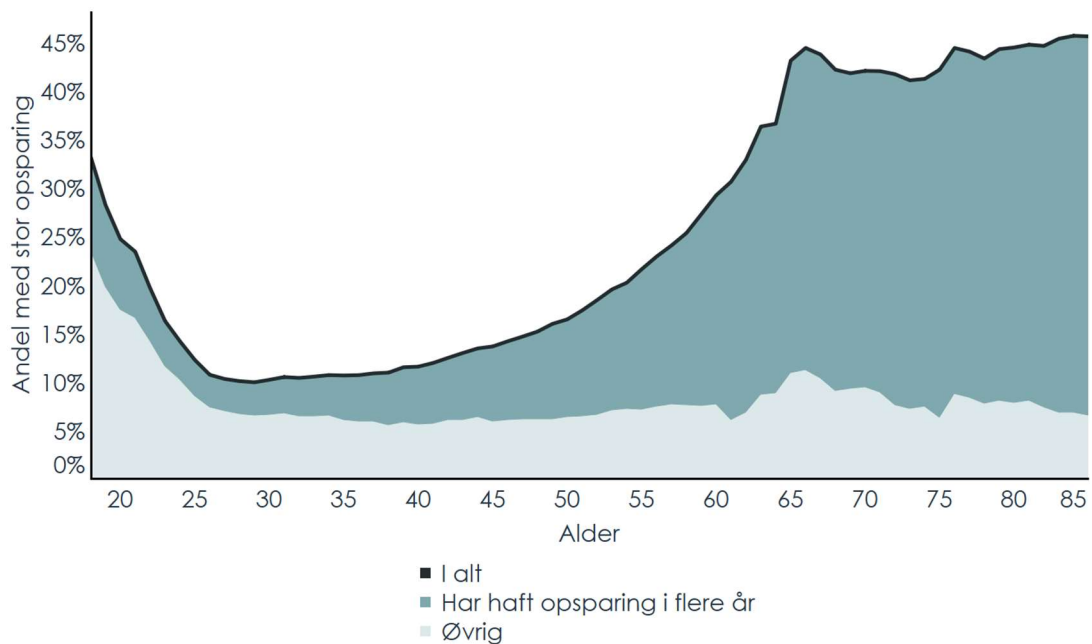
Note: Finansiell formue omfatter – udover investeringer – også kontant opsparing.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

1.5 Særligt de ældre lader store opsparinger stå inaktivt på bankkontoen

Som nævnt har voksne danskere i gennemsnit relativt store formuer stående i banken. Samtidig stiger danskernes bankopsparing med alderen: Hvor lidt under 15 pct. af de 25-40-årige har en finansiell formue på mere end halvdelen af deres årsindkomst, gælder det for ca. 40 pct. af de 60-årige og 50 pct. af 70-årige, jf. **figur 8.7**. Og jo ældre folk bliver, jo større er tendensen til, at opsparingen har stået inaktivt i flere år.

⁷ En lille del af tendensen skyldes også investeringer i obligationer, der er relativt hyppigere brugt blandt ældre.

Figur 8. Varighed af danskernes bankopsparing afhængigt af alder

Note: Figuren viser andelen af danskere med en stor bankopsparing på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (først skat). Denne andel er desuden opdelt på, hvorvidt de samme personer også havde en stor bankopsparing i 2014 eller ej. Her betragter vi kun voksne med en positiv årsindkomst.

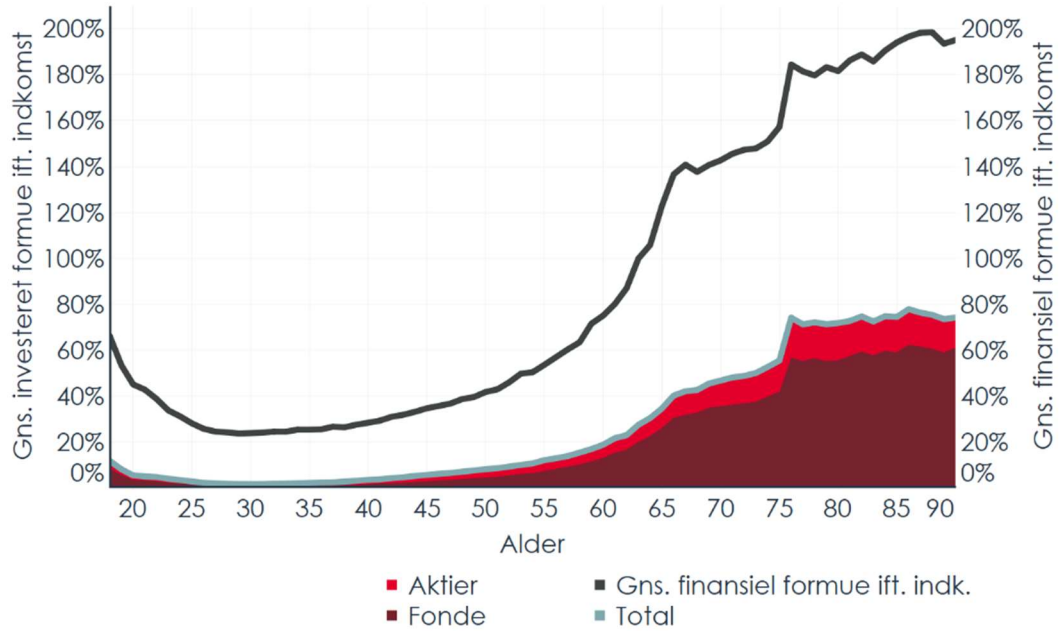
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Særligt ses det fra 40-årsalderen og frem, hvordan den gennemsnitlige bankopsparing som andel af indkomst stiger langt hurtigere med alderen, end det er tilfældet for investeringerne, jf. **figur 9 øverst**. I gennemsnit har ældre således langt større opsparinger stående i banken end yngre danskere: Hvor folk i 50-årsalderen i gennemsnit har knap 120.000 kr. stående i banken, har folk i 60-årsalderen i gennemsnit 180.000 kr., og voksne i 70-årsalderen har i gennemsnit 200.000 kr., jf. **figur 9 nederst**.

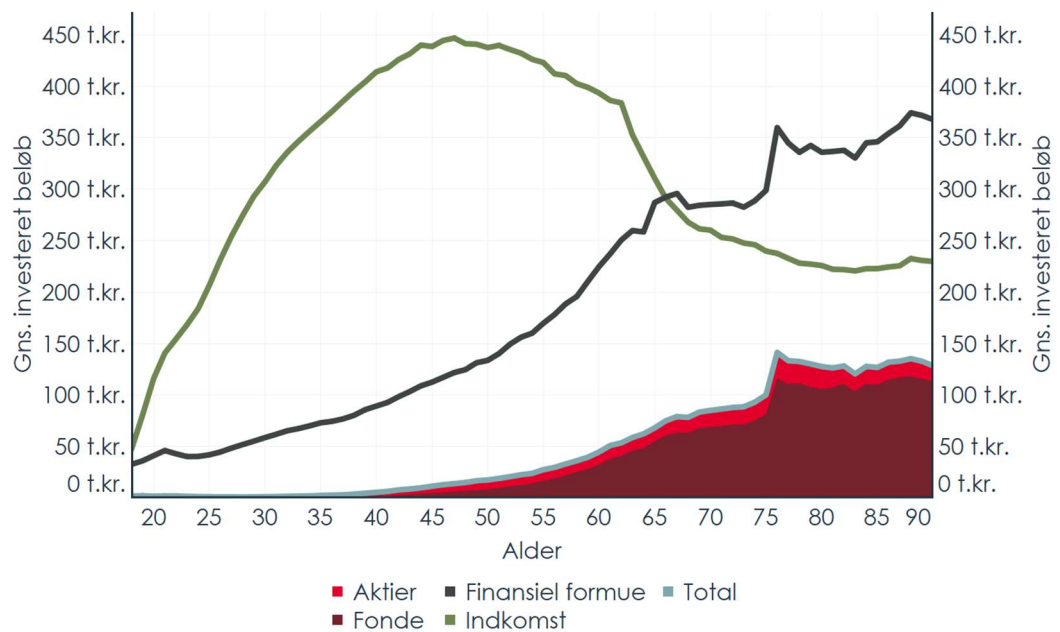
Når bankopsparingen særligt stiger fra 40-årsalderen og frem, så skyldes det bl.a., at familier får mere luft i økonomien – mange er på plads i deres bolig og tilværelse, og på et tidspunkt flytter børnene hjemmefra, mens indkomsten stadig er stigende. Der kan også blive frigivet penge i forbindelse med nedskalering af boligstørrelse eller arv. Mange har måske et stigende ønske om at supplere pensionsopsparingen med fri opsparing, jo tættere de kommer på pensionsalderen eller får store kontante beløb udbetalt i forbindelse med deres pension.

Figur 9. Gennemsnitlig investering og bankopsparing afhængigt af alder

Angivet som andel af årsindkomst (før skat)

Angivet i kr.

Note: Figuren øverst viser det gennemsnitlige investerede beløb og den finansielle formue ift. årsindkomst (før skat) blandt alle voksne. Figuren nederst viser det gennemsnitlige investerede beløb for alle voksne. Personer med en årsindkomst på under 50.000 kr. er udeladt. I figurene har vi fjernet ekstreme observationer svarende til personer med den 0,5 pct. største investerede formue ift. indkomst, opdelt på alder.

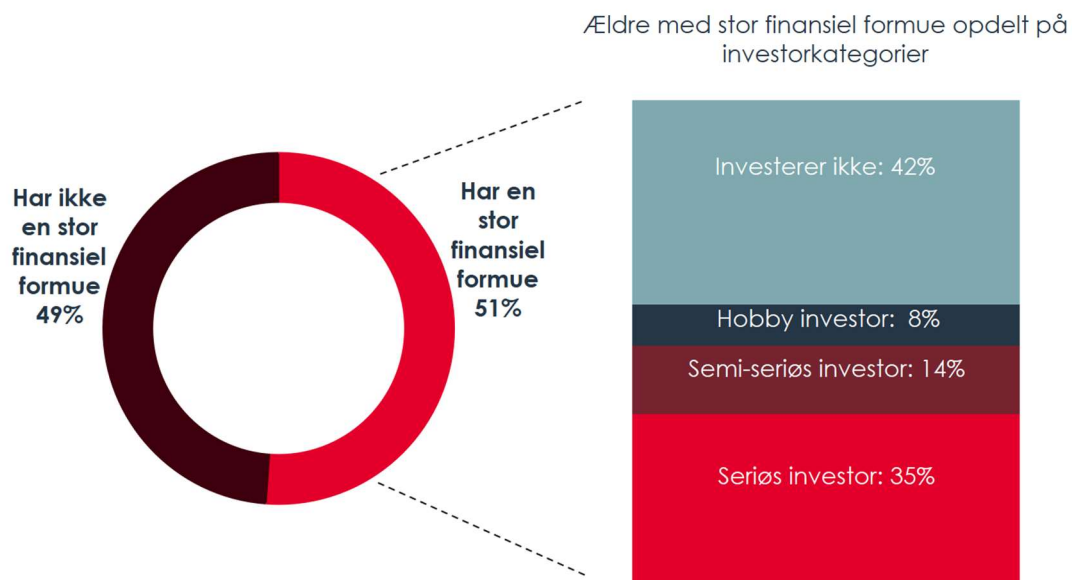
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Specifikt ses det, at omkring halvdelen af alle ældre mellem 65 og 74 år har en stor finansiel formue på mere end halvdelen af deres årsindkomst, jf. **figur 10**. Men halvdelen af dem lader

hele eller næsten hele deres formue stå på indlånskonti i banken. Kun 35 pct. af dem er seriøse investorer, og 14 pct. er semi-seriøse. Og det er vel at mærke danskere, der fortsat har mange gode leveår endnu, for hvem det giver god mening fortsat at investere med en vis risiko, for derved at opnå et fornuftigt forventet afkast over den videre pensionstilværelse.

Historisk set er danskerne gået glip af store afkast ved at lade så mange penge stå inaktivt i banken. Og det samme vil formentlig også gøre sig gældende fremadrettet, hvis ikke flere danskere får investeret og dermed aktiveret deres opsparinger, så de også kommer samfundet til gavn.

Figur 10 Næsten halvdelen af ældre med en stor formue investerer den ikke

Note: Figuren til venstre viser andelen af 65-74-årige, der hhv. ikke har og har en stor finansiel formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat). Af dem, der har en stor finansiel formue, viser figuren til højre fordelingen af formuen på investorkategorier.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

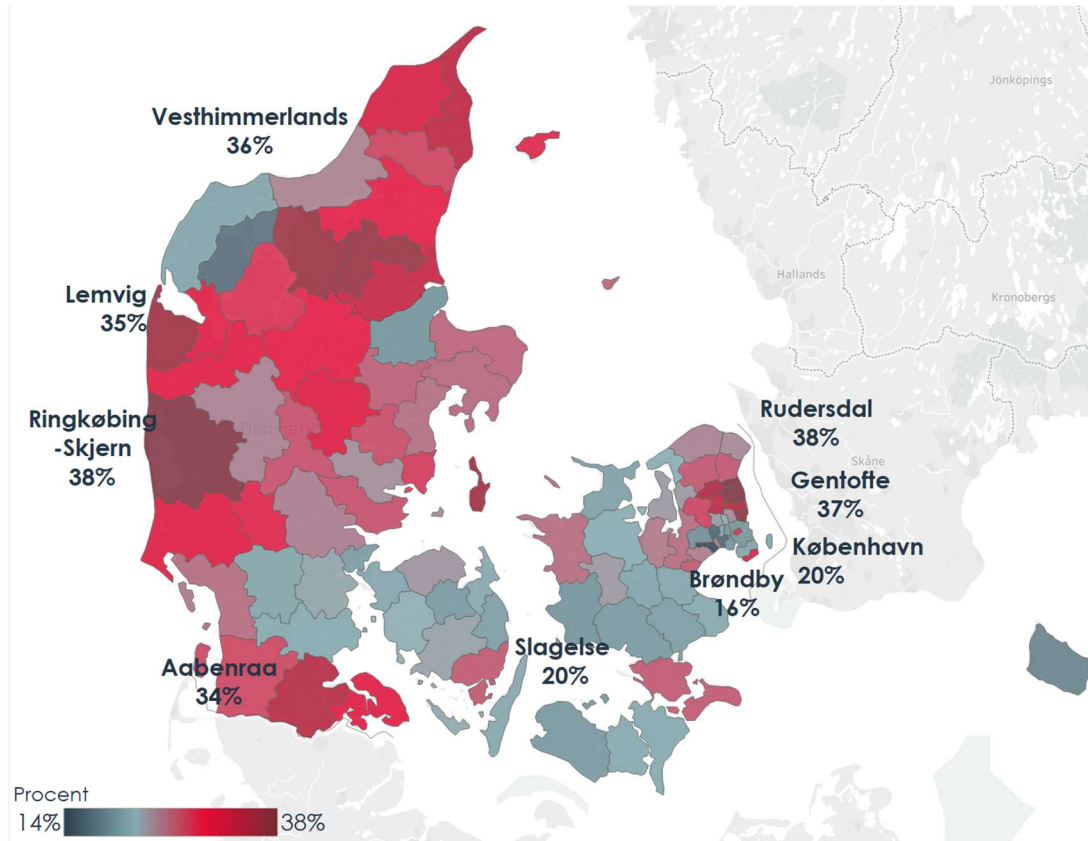
1.6 Betydelig geografiske forskelle i investeringsadfærden

Der findes også store geografiske forskelle i tendensen til at investere, jf. **figur 11**. Her ligger kommunerne nord for København på en kneben førsteplads med knap 40 pct. af alle voksne, der investerer. Mange jyske kommuner ligger dog stort set lige så højt – det gælder ikke mindst Ringkøbing-Skjern og Vesthimmerlands kommune.

I bunden ligger enkelte kommuner på den københavnske vestegn, hvor kun ca. 15 pct. af den voksne befolkning investerer. Andelen af investorer ligger dog også relativt lavt blandt mange

kommuner på Fyn, Syd- og Vestsjælland samt i København. Her investerer ca. 20 pct. af den voksne befolkning.

Figur 11 Andel, der investerer opdelt på kommuner

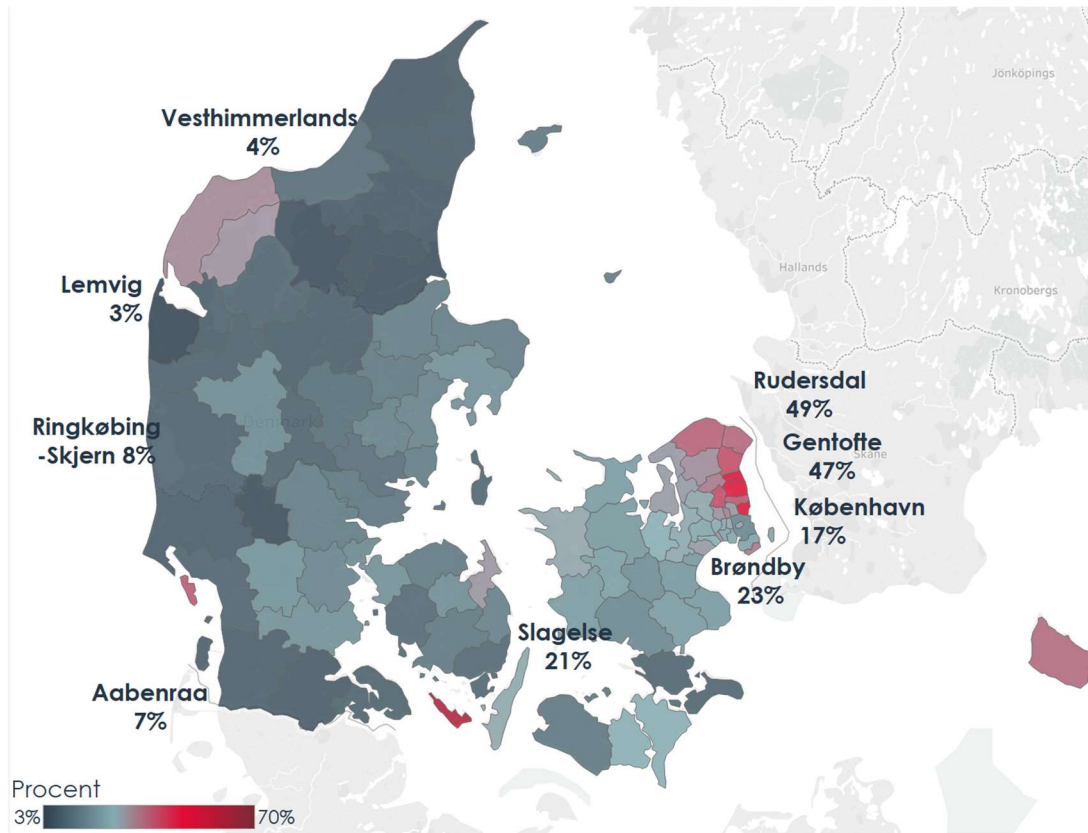
Note: Figuren viser andelen, der investerer i aktier og fonde fordelt på kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Når det gælder investeringer som andel af indkomst, ligger de nordsjællandske kommuner klart i front. Her har investorer typisk en investeret formue på knap 50 pct. af deres årsindkomst. I bunden ligger særligt mange jyske kommuner med en investeret formue på godt under 10 pct. af årsindkomsten, jf. **figur 12**.

En del af den geografiske variation skyldes dog befolkningens sammensætning. For eksempel bor der relativt mange pensionister i de velhavende kommuner nord for København – hvor pensionister ofte har relativt mere investeret. Omvendt bor relativt mange studerende i f.eks. Københavns kommune – hvor studerende ofte har relativt mindre beløb investeret. Endelig kan høje boligpriser i nogle områder betyde, at familier her binder en relativt større del af formuen ved køb af bolig, så der er færre midler at investere i aktier og investeringsforeninger.

Figur 12 Investeringer som andel af indkomst, opdelt på kommuner

Note: Figuren viser det median investerede beløb iff. indkomst blandt alle voksne, der investerer, fordelt på kommuner. Her ser vi ikke på gennemsnit, da det i høj grad ville være påvirket af ekstreme observationer i enkelte kommuner.
 Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

2. Opsparing- og investeringsadfærd for forskellige typer af danskere

Mange faktorer spiller ind i forhold til folks investeringsadfærd. Det gælder ikke mindst deres indkomst og evne til at spare op, da en vis opsparing er en forudsætning for, at det giver mening at investere. Om folk vælger at investere deres opsparing, afhænger bl.a. af deres viden og kendskab til at investere. Blandt unge ses f.eks. en særligt høj investeringstilbøjelighed blandt studerende og færdiguddannede med en videregående økonomisk eller matematisk-teknisk uddannelse. Lysten til at påtage sig risiko synes også at have stor betydning. Det ses f.eks. ved, at folk, der optager rentetilpasningslån og således er villige til at påtage sig en vis risiko i andre henseender, oftere investerer i aktier, end folk, der optager fastforrentede lån. Omvendt er der en tendens til, at f.eks. selvstændige med en meget varierende indtjening er mindre villige til at investere deres private midler.

I det følgende ses der nærmere på, hvordan danskernes investeringsadfærd hænger sammen med individuelle person- og familiekarakteristika. Analysen, der tager afsæt i Finans Danmarks familietypemodell, jf. boks 3, ser dels på *unge i midt-20'erne*, dels på *folk i midten af voksenlivet, i 50'erne*, og endelig på *pensionister på over 65 år*.

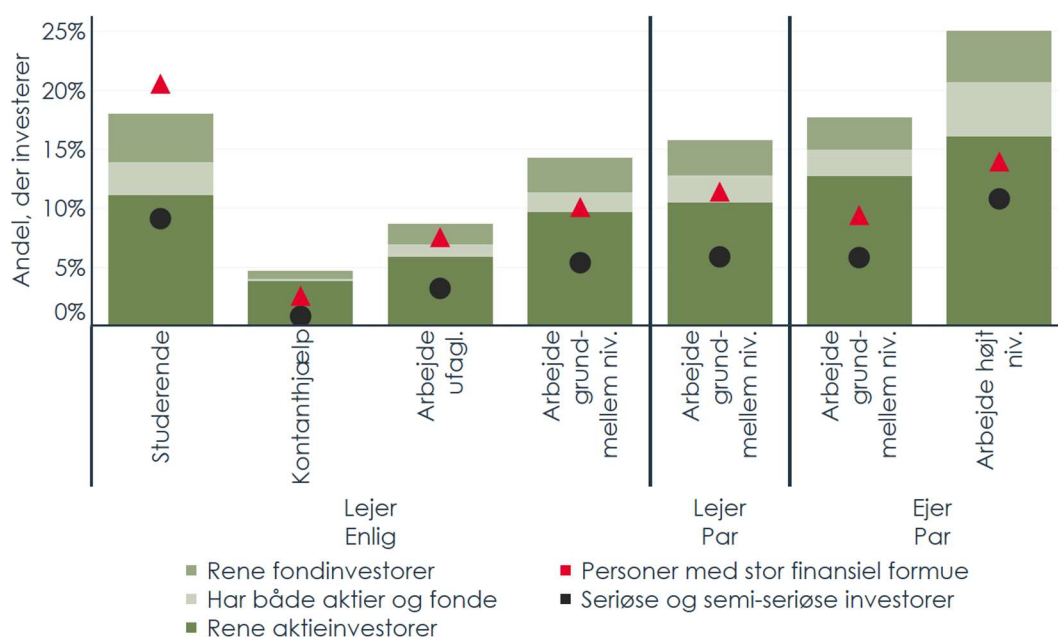
2.1 Investeringsadfærd blandt de unge

I midt 20-erne lever mange danskere en singletilværelse og bor til leje. Blandt denne gruppe ses en stor variation i tendensen til at investere afhængigt af deres beskæftigelse. Blandt unge studerende er der relativt mange, som investerer – omkring 18 pct., jf. **figur 14**. For unge i arbejde på grund- og mellemniveau er andelen lidt mindre, mens den er endnu lavere for unge i ufaglært arbejde. Lavest er den for unge på kontanthjælp, hvor kun knap 5 pct. investerer.

De unges investeringstilbøjelighed er ikke voldsomt påvirket af, om de bor i ejer- eller lejebolig, eller om de er singler eller bor i parforhold. Det gælder i hvert fald for unge i arbejde på grund-

og mellemniveau. Her investerer 14 pct. af alle singler, der bor i lejebolig. Det samme gælder for knap 18 pct. af alle unge, der bor i ejerbolig med deres partner, jf. **figur 14, kolonne 4-6**. Unge i parforhold og ejerbolig kan i gennemsnit være lidt mere etablerede, og det kan medføre et større overskud til opsparing og investeringer. På den anden side kan boligejerskab gøre, at unge placerer hele deres opsparing i boligen for at undgå for meget gæld. Ikke overraskende er det blandt de højtuddannede i arbejde, vi finder den højeste investeringstilbøjelighed samt den højeste andel af seriøse investorer. Blandt unge højtuddannede i arbejde og med partner og ejerbolig er det ca. 25 pct., der investerer, hvoraf 11 pct. investerer forholdsvis seriøst. For tilsvarende familier med en lavere uddannelse (grund- og mellemniveau) er det kun 18 pct., der investerer, hvoraf 6 pct. investerer forholdsvis seriøst, jf. **figur 14, de to kolonner længst til højre**.

Figur 14 Unges investeringstilbøjelighed afhængigt af familie-, bolig- og beskæftigelsesforhold

Note: Figuren fokuserer på unge mellem 23 og 27 år. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren andelen af unge, der er rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer samt andelen, der både investerer i fonde og aktier. Desuden viser figuren andelen af seriøse/semi-seriøse investorer, samt andelen med en stor finansiel formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

Boks 2. Teori for investerings- og opsparingsadfærd

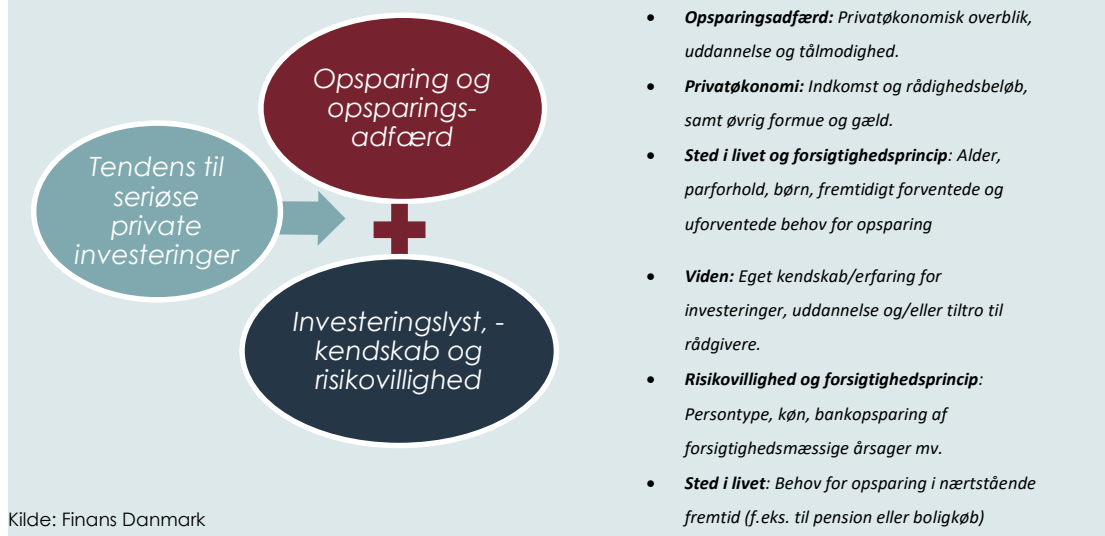
Groft sagt er tendensen til at investere forholdsvis seriøst betinget af to underliggende faktorer, jf. illustrationen i **figur 13**:

- i) *Opsparing og opsparingsadfærd*: Folk investerer typisk kun, hvis de har en opsparing af en rimelig størrelse. En sund opsparingsadfærd er således en forudsætning for at være forholdsvis seriøs investor.
- ii) *Investeringslyst og risikovillighed*: Selv blandt personer med en stor opsparing ses store forskelle i tendensen til at investere. Det at placere sin opsparing i finansielle aktiver kræver kendskab/erfaring eller tiltro til rådgivere samt en rimelig risikovillighed.

Opsparing og opsparingsadfærd er helt generelt drevet af husholdningers behov for at udjævne deres forbrug over tid samt et behov for at kunne afholde og afdække de uforudsete omkostninger og behov, der måtte opstå. Opsparing er i høj grad betinget af privatøkonomisk overblik, tålmodighed og folks evne til at udskyde forbrugsbehov. Som nævnt, er størrelsen af opsparingen dog også bestemt af indkomst, månedlige rådighedsbeløb og hvor folk er i livet – har de f.eks. hjemmeboende børn, er de tæt på pensionsalderen, sparer de op til bil eller bolig osv.

Investeringslyst og risikovillighed hænger i høj grad sammen med viden og erfaring med at investere, tiltro til rådgivere (f.eks. til deres bankrådgiver) og dermed også hvilken indsats det kræver at komme i gang med at investere. Desuden er det afgørende, hvor risikovillige folk er, og om de står og skal bruge af opsparingen i nær fremtid, f.eks. til boligkøb, eller om der er tale om en længere investeringshorisont, f.eks. i pensionsøjemed.

Figur 13. En teoretisk forståelse for, hvornår folk bliver seriøse investorer

Boks 3. Finans Danmarks familietypermodel

Finans Danmarks familietypermodel indeholder 22 af de mest repræsentative og typiske familietyper i Danmark, som til sammen dækker over godt to tredjedele af alle danske familier. Familietypermodellen inddeler danske familier på baggrund af fire overordnede dimensioner; socioøkonomisk status, boligforhold, civilstatus og børn:

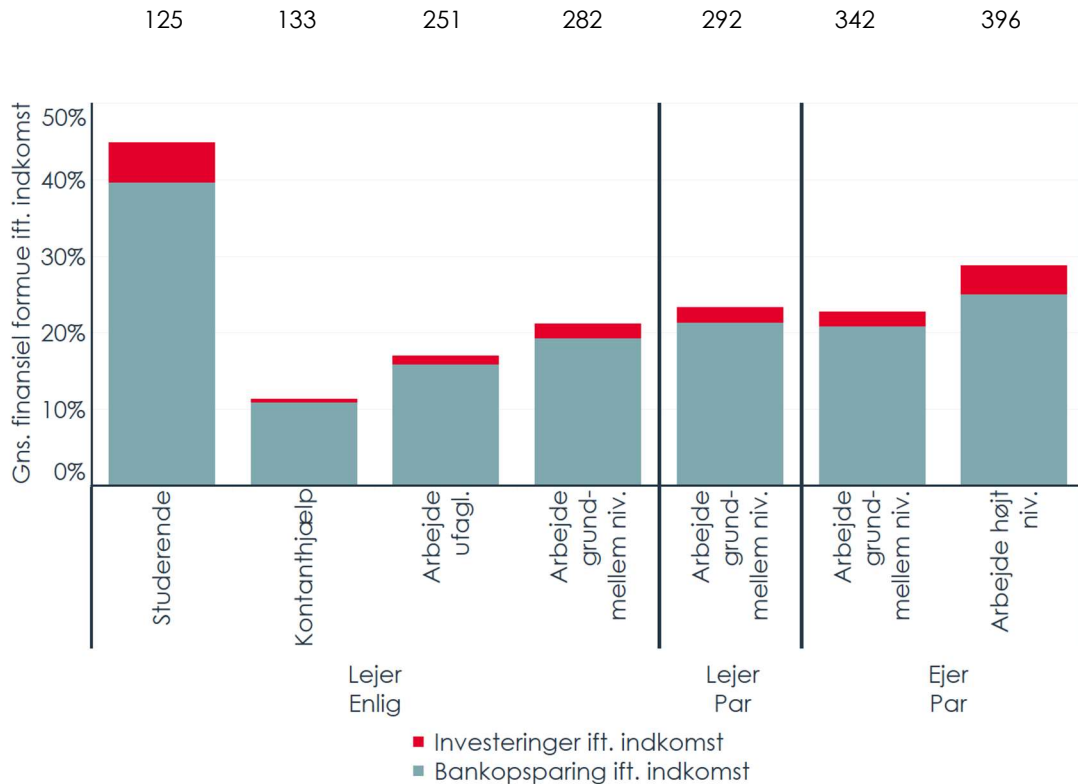
- **Socioøkonomisk status** er baseret på definitioner i Danmarks Statistik. Familier inddeles i fire grupper efter de voksnes beskæftigelse; a) studerende, b) i arbejde, c) på ydelser og d) pensioneret. Og hver gruppe fininddelt i en række undergrupper. Familier i arbejde fininddeles f.eks. i selvstændige, direktører, lønmodtagere på grund- og mellemniveau, lønmodtagere på højt niveau samt ufaglærte lønmodtagere. Pensionister fininddeles efter deres socioøkonomiske status i årene før, de gik på pension.
- **Boligforhold** inddeler i hhv. familier i ejerbolig, andelsbolig, lejebolig og hjemmeboende (hos forældre).
- **Civilstatus** inddeler familierne i hhv. enlige og par.
- **Børn** inddeler familierne i familier med og uden hjemmeboende børn under 18 år.

Sammenhængen mellem uddannelsesniveau og investeringstilbøjelighed kan til dels skyldes, at højtuddannede i gennemsnit tjener mere og på sigt typisk opbygger en større finansiel formue: Det ses ikke mindst ved at andelen af unge investorer i høj grad at følge andelen af unge med en stor finansiel opsparing – når vi ser bort fra de studerende. Tilsvarende følger den gennemsnitlige investerede formue størrelsen på folks bankopsparing og indkomst, jf. **figur 15**.

Sammenhængen mellem investeringstilbøjelighed og uddannelse tyder dog også på, at viden, interesse og erfaringer spiller ind. For selvom studerende er gruppen med den laveste indkomst, er det også her, vi finder nogle af de højeste investeringstilbøjeligheder og investeringsandele.

Figur 15 Unges indkomst, formue og investeringsandele afhængigt af familie-, bolig- og beskæftigelsesforhold

Gennemsnitlig personlig årsindkomst, 1.000 kr.

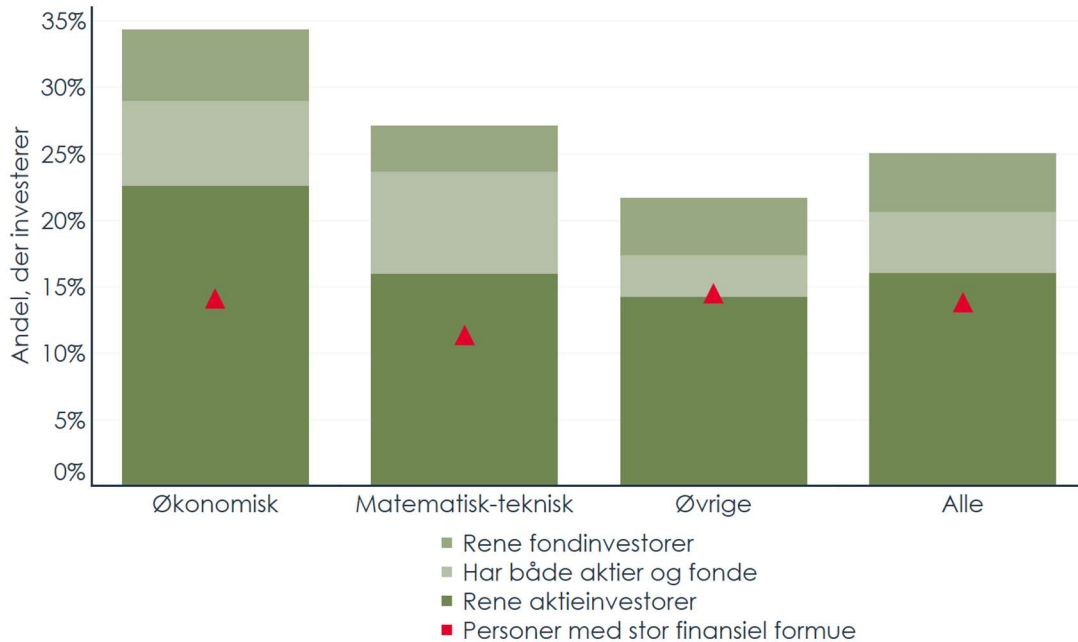

Note: Figuren fokuserer på unge mellem 23 og 27 år. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren unges gennemsnitlige bankopsparing og investeringer som andel af indkomst, samt den gennemsnitlige personlige årsindkomst (før skat).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

Betydningen af viden og interesse kan ikke mindst ses ud fra variationen i investeringstilbøjeligheder blandt lønmodtagere med en videregående uddannelse afhængigt af deres uddannelsesretning, jf. **figur 16**. Blandt unge med en videregående økonomisk uddannelse er det 34 pct., der investerer. Blandt unge med en videregående matematisk eller teknisk uddannelse er det 28 pct., der investerer, mens andelen kun er 22 pct. blandt unge med øvrige videregående uddannelser. Og her skal det bemærkes, at andelen af unge med en stor finansiell formue stort set er ens på tværs af uddannelsesretninger. Det tyder på, at forskellen i investeringstilbøjeligheden ikke er drevet af forskelle i størrelsen på de unges finansielle formue.

Figur 16 Formue og investeringsandele for unge højtuddannede lønmodtagere afhængigt af deres uddannelsesretning

Note: Figuren fokuserer på unge lønmodtagere mellem 23 og 27 år med en videregående uddannelse, der bor med deres partner i ejerbolig. Figuren viser andelen, der investerer i forskellige investeringsprodukter, afhængigt af deres uddannelsesretning. Unge med en økonomisk uddannelse svarer til alle med en engelsk uddannelses titel, der indeholder ord såsom "economics", "economy" og "finance". Unge med en matematisk-teknisk uddannelse svarer til alle med en engelsk uddannelses titel, der indeholder ord som "mathematics", "engineer", "data" og "physics". Desuden viser figuren andelen af unge med en stor finansiell formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

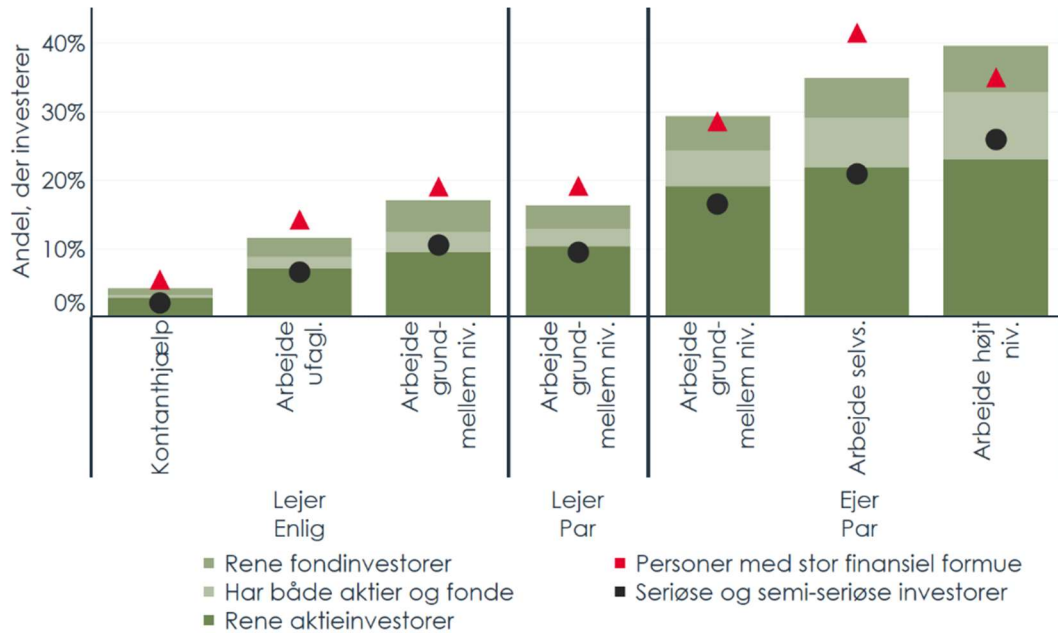
2.2 Investeringsadfærd i midten af voksenlivet

Blandt folk i 50-årsalderen ses også en vis variation i investeringsadfærden afhængigt af beskæftigelse, jf. **figur 17**. Det ses ikke mindst blandt enlige i lejebolig – som dog ikke fylder nær så stor en del af befolkningen på dette tidspunkt i livet: Blandt enlige i arbejde på grundmellemlig niveau er det ca. 17 pct., der investerer, mens det samme kun gælder for 4 pct. af folk på kontanthjælp.

Her ses dog en lille tendens til, at enlige offere investerer end folk, der er i parforhold – hvor tendensen var omvendt blandt unge i midt-20'erne. Det kan skyldes, at investeringerne offere varetages udelukkende af den ene voksen i familien, efterhånden som folk har boet sammen i mange år.⁸ Og for par der er gift, har det heller ingen praktisk betydning på hvis årsoppgørelse, investeringerne er opgjort.

⁸Se kapitel 3.2.

Figur 17 Investeringsadfærd afhængigt af familie-, bolig- og beskæftigelsesforhold for folk i midten af voksenlivet

Note: Figuren fokuserer på folk i 50-59-årsalderen. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren andelen af voksne, der er rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer samt andelen, der både investerer i fonde og aktier. Desuden viser figuren andelen af seriøse og semi-seriøse investorer, den gennemsnitlige investerede formue som andel af årsindkomsten samt den personlige årsindkomst.

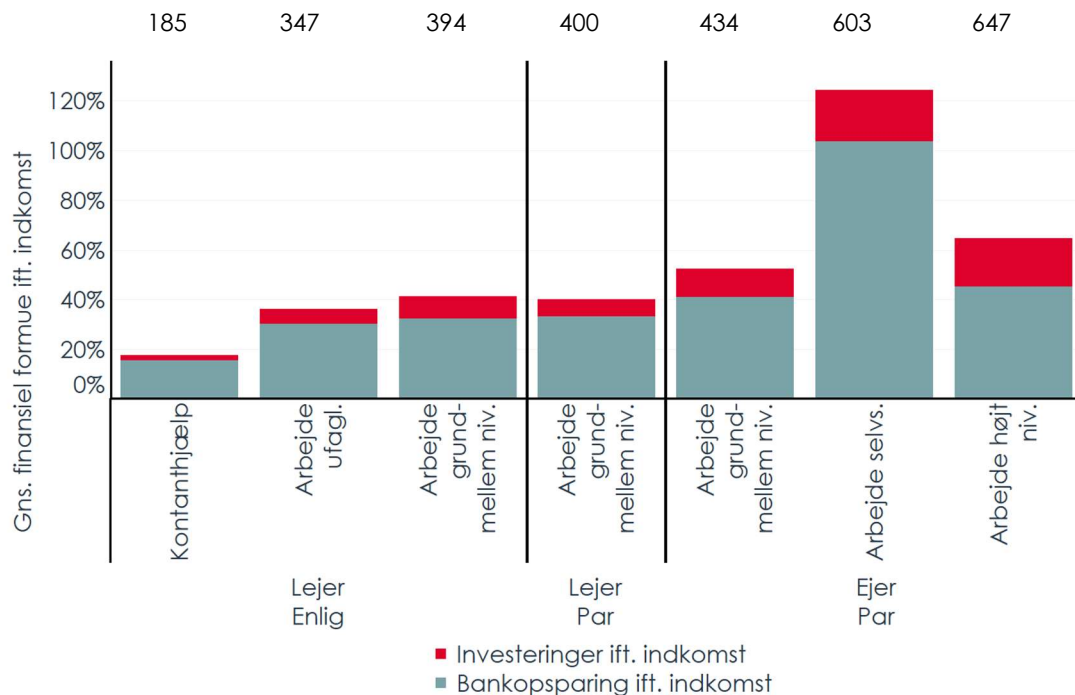
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

Til gengæld er der langt større sammenhæng mellem folks investeringsadfærd og boligejerskab i 50-59-årsalderen end for folk i midt-20'erne. Det gælder i hvert fald, når vi ser på lønmodtagere på grund og mellemniveau, der lever i parforhold. Her er det knap 30 pct. af boligejerne, der investerer, mens det samme kun gælder for ca. halvt så mange af dem, der bor i lejebolig. Der er dog også tegn på, at folk, der bor til leje som 50-59-årige, i gennemsnit har en lavere tendens til at spare op og en lavere indkomst – hvilket måske også delvist er årsag til, at de bor til leje, jf. **figur 18**.⁹

⁹ En del af denne effekt kommer dog gennem forhold, relateret til den anden part i parforholdet. Familiens samlede indkomst og opsparingsadfærd (inkl. den anden part i forholdet) er nemlig generelt lavere for folk, der bolig i lejebolig (hvor figur 18 kun viser den gns. personindkomst).

Figur 18 Indkomst, formue og investeringsandele afhængigt af familie-, bolig-, og beskæftigelsesforhold for folk i midten af voksenlivet

Gns. personlig årsindkomst, 1.000 kr.

Note: Figuren fokuserer på voksne i 50-årsalderen. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren unges gennemsnitlige bankopsparing og investeringer som andel af indkomst, samt den gennemsnitlige personlige årsindkomst (før skat).
 Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

For folk i ejerbolig, der bor i parforhold, ses igen en stigende tendens til at investere, jo højere indkomsten er, og med en investorandel på 40 pct. indtager de højtuddannede igen førstepladsen, hvad det angår – ligesom de indtager førstepladsen, hvad angår andel investeret ud af deres totale finansielle formue. Det må forventes – som for de unge – at denne tendens i høj grad er drevet af, at højtuddannede i gennemsnit har mere viden og erfaring med at investere.

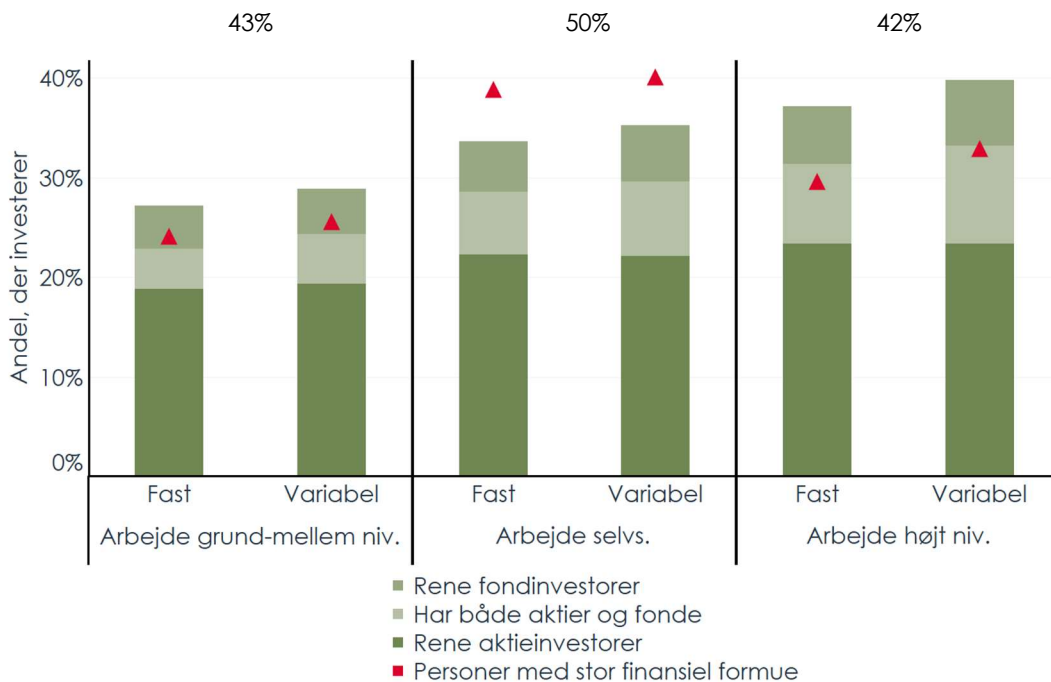
Det er dog ikke de højtuddannede, der har de største opsparinger relativt til deres indkomst. Her er de langt overgået af de selvstændige. Det kan skyldes, at selvstændige oftere oplever store indkomstudsving og har behov for midlertidigt at kunne tære på deres opsparing. Der kan også opstå behov for, at de skyder ny likviditet ind i virksomheden, som den f.eks. ses for nogle virksomheder under coronakrisen. Der ses også en lille tendens til, at selvstændige relativt oftere er rene aktieinvestorer. Det kan skyldes en højere risikotolerance og en særlig interesse for at tjene penge og "drive virksomhed".

Noget, der kan give et fingerpeg om folks risikoappetit, er, om de har valgt at finansiere deres bolig med et fastforrentet eller variabelforrentet realkreditlån. Folk med en højere risikoappetit

er tilbøjelige til at vælge lån med variabel rente. Og her ses en klar tendens til, at selvstændige oftere vælger et variabelforrentet lån end andre familier i ejerbolig, jf. **figur 19 øverst**. Inden for hver familietype er der desuden en generel tendens til, at folk, der vælger variabelforrentede lån, oftere investerer, end folk, der vælger lån med fast rente.

Figur 19 Formue, investeringsandele afhængigt af folk i midten af voksenlivet

Andel, der har et variabelforrentet realkreditlån:

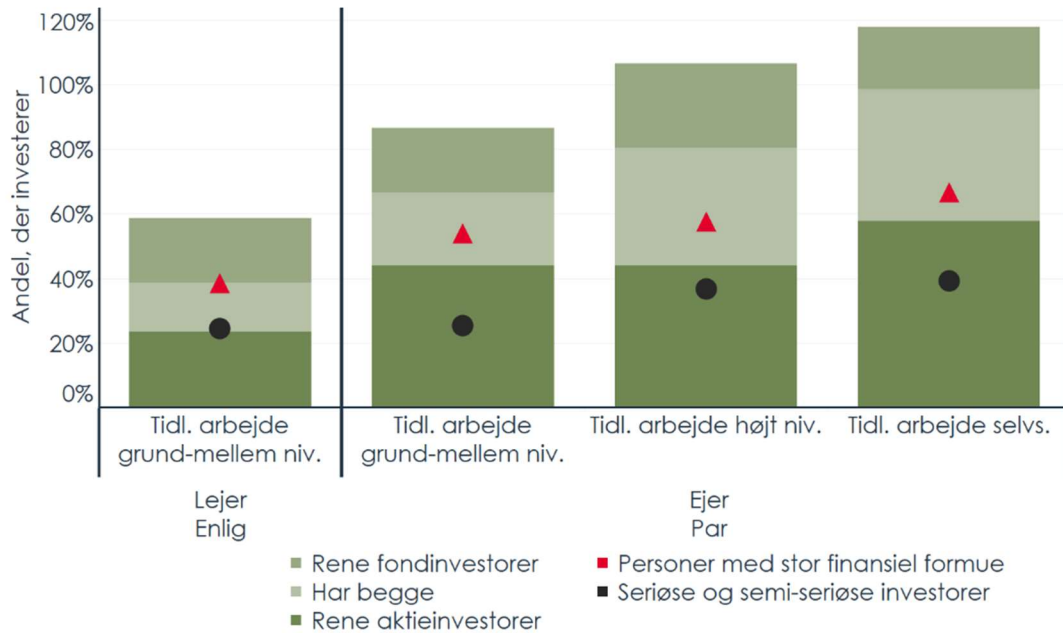
Note: Figuren fokuserer på folk i 50-59-årsalderen, der bor i ejerbolig – de tre familietyper længst til venstre i figur 17-18. For hver af de tre familietyper viser figuren andelen, der har variabelforrentede lån (øverst). I øvrigt viser figuren andelen af voksne, der investerer i forskellige investeringsprodukter, afhængigt af, om de har et fast- eller variabelforrentet realkreditlån i deres bolig. Endelig viser figuren andelen af personer med en stor finansiel formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

2.3 Investeringsadfærd blandt pensionister

Blandt pensionister ses også en tendens til, at folk i ejerbolig, der bor med deres partner, oftere investerer end enlige pensionister i lejerbolig, jf. **figur 20**. Men i modsætning til folk i arbejde, er det nu de pensionerede, tidligere selvstændige, der har den højeste tendens til at investere, ligesom de nu også har den højeste indkomst, jf. også **figur 21**. Ændringen skyldes især, at de tidligere selvstændige, relativt set, har en meget høj samlet finansiel formue. Ser man på forholdet mellem den investerede og den samlede finansielle formue, er det nemlig fortsat de højtuddannede, der har den højeste tendens til at investere deres formue. Blandt alle grupper af pensionister ses dog store finansielle formuer, der ikke bliver investeret.

Figur 20 Investeringsadfærd afhængigt af familie-, bolig- og beskæftigelsesforhold for folk i pensionsalderen

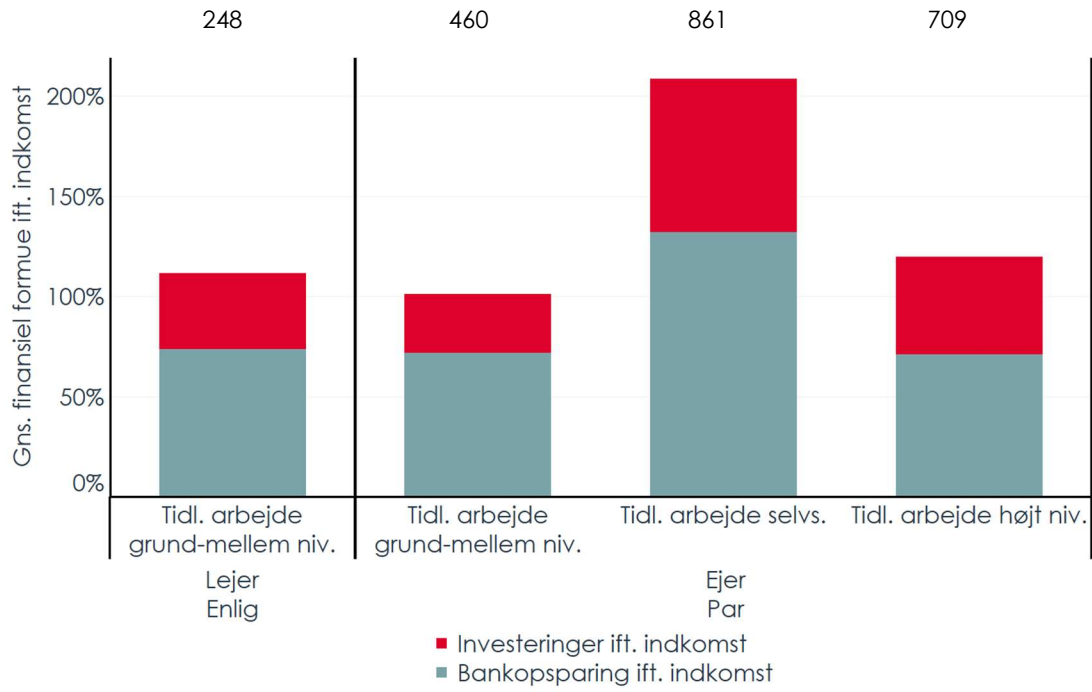

Note: Figuren fokuserer på folk i pensionsalderen. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren andelen af folk i pensionsalderen, der er rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer samt andelen, der både investerer i fonde og aktier. Desuden viser figuren andelen af seriøse og semi-seriøse investorer, den gennemsnitlige investerede formue som andel af årsindkomst, samt den personlige årsindkomst.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

Figur 21 Indkomst, formue og investeringsandele afhængigt af familie-, bolig-, og beskæftigelsesforhold for pensionister

Gns. personlig årsindkomst, 1.000 kr.

Note: Figuren fokuserer på folk i pensionsalderen. Opdelt på forskellige familietyper viser figuren unges gennemsnitlige bankopsparing og investeringer som andel af indkomst, samt den gennemsnitlige personlige årsindkomst (før skat).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal samt Finans Danmarks familietyper.

3. Mænd investerer oftere, men er ofte mindre seriøse

Tidligere analyser har vist, at kvinder generelt er mindre aktive på aktiemarkedet end mænd.¹⁰ Det er dog en sandhed med modifikationer. Der findes uden tvivl væsentlige kønsforskelle, når det gælder danskernes investeringsadfærd. Generelt investerer flere mænd end kvinder. Men en stor andel af de mandlige investorer investerer relativt useriøst, for relativt små beløb og ofte i enkeltaktier. Betragter vi andelen af seriøse investorer, andelen af fondinvestorer eller de gennemsnitlige investerede beløb pr. person, er kønsforskellene ganske begrænsede.

Kønsforskellene synes også i høj grad at hænge sammen med en typisk "arbejdsdeling" blandt voksne, der lever i parforhold. Den ene voksne i parfoldet – oftest manden – investerer på vegne af parret og opgør alle investeringer på sin skatteopgørelse (uden det dog har stor praktisk betydning). Når vi ser bort fra betydningen af denne "arbejdsdeling" blandt par og alene ser på andelen af singler, der investerer, er kønsforskellene små.

Andre forskelle kan også spille ind. For singler i 50-årsalderen er det f.eks. udelukkende blandt de højtuddannede, at kønsforskellen findes, hvilket i høj grad synes at hænge sammen med, at højtuddannede mænd har større finansielle formuer end højtuddannede kvinder, samt at de betydeligt oftere har valgt en økonomisk eller matematisk-teknisk uddannelse og dermed må forventes at have mere viden om og interesse for investeringer.

I dette kapitel ser vi først på kønsforskelle i investoradfærd generelt i befolkningen. Derefter ser vi nærmere på betydningen af parforhold og kønsforskelle i forskellige baggrundskarakteristika.

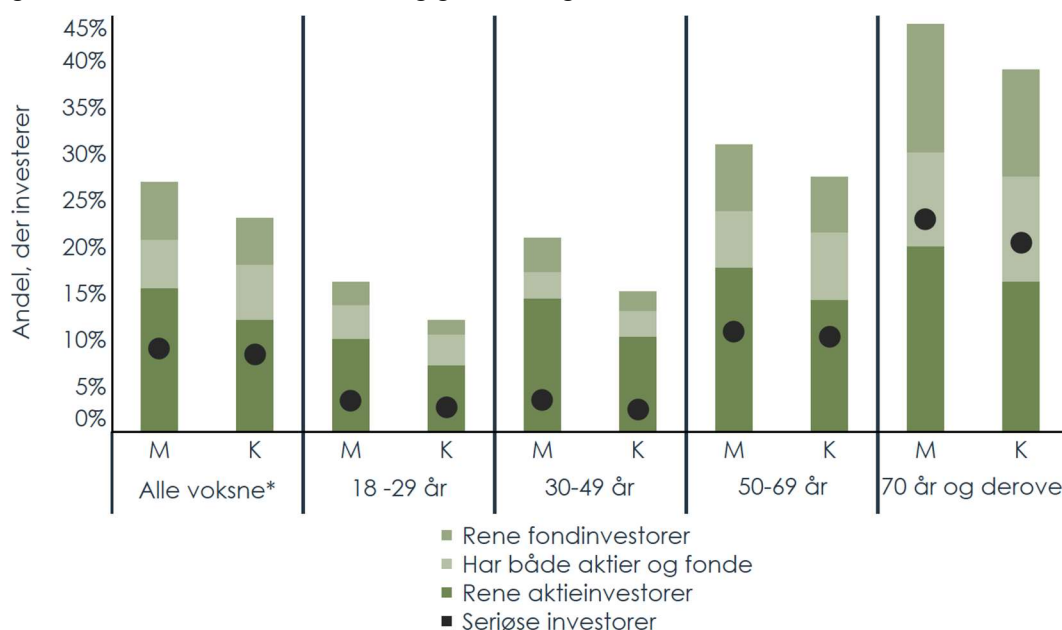
3.1 Kønsforskelle i danskernes investeringsadfærd generelt

Godt 27 pct. af alle voksne mænd investerer, hvor det samme kun gælder for 23 pct. af alle voksne kvinder, jf. **figur 22**. Denne kønsforskel ses for alle aldersgrupper, men den er størst blandt de 30-49-årige.

¹⁰ Se f.eks. tal og analyser af VP Securities.

Kønssforskellene hænger primært sammen med, at mange mænd investerer useriøst, for relativt små beløb og ofte i enkeltaktier. Hvor 21 pct. af alle voksne mænd investerer i aktier, gælder det kun for 17 pct. af kvinderne. Kønssforskellen er stort set ikke til stede for investeringer i fonde. Tilsvarende er kønssforskellene ganske små for andelen af seriøse investorer; ca. 9 pct. af mændene kan betegnes som seriøse investorer, der investerer for mere end 50 pct. af deres årsindkomst. For kvindernes vedkommende er andelen 8 pct.

Figur 22 Andel, der investerer afhængigt af køn og alder

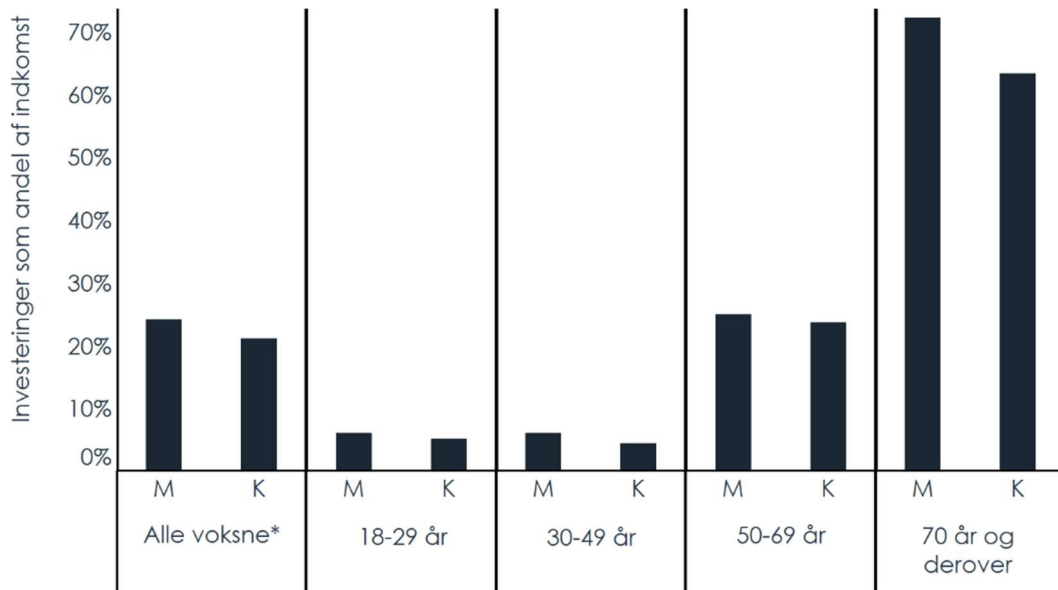
Note: Figuren viser andelen af alle voksne, der investerer i enten aktier eller fonde. Denne andel er opdelt i rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer samt personer, der både investerer i fonde og aktier. Desuden viser figuren andelen af personer, der betegnes som seriøse investorer og investerer mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat). *) Alle voksne er beregnet som et vægtet gennemsnit af investeringstendenserne for de forskellige aldersgrupper, hvor vægterne er bestemt af det totale antal personer i hver aldersgruppe (mænd + kvinder), hvilket korrigerer for effekter af kønssforskelle i aldersfordelingen.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Ser man på investerede formuer som andel af indkomst for hele befolkningen, er kønssforskellene også forholdsvis begrænsede – særligt for folk under 70 år. Mænd investerer i gennemsnit for 24 pct. af deres årsindkomst, mens kvinder investerer for 21 pct. af deres årsindkomst, jf. **figur 23**. For folk under 70 år udgør mænd og kvinders investeringer i gennemsnit hhv. 13 og 12 pct. af deres årsindkomst.

Kønssforskellene i den gennemsnitlige størrelse på danskernes investeringer er positivt påvirkede af, at mænd oftere investerer – som vi så ovenfor – mens de er negativt påvirkede af, at kvindelige investorer oftere er seriøse og typisk investerer for lidt større beløb end deres jævnaldrende mandlige investorer, jf. **figur 24**.

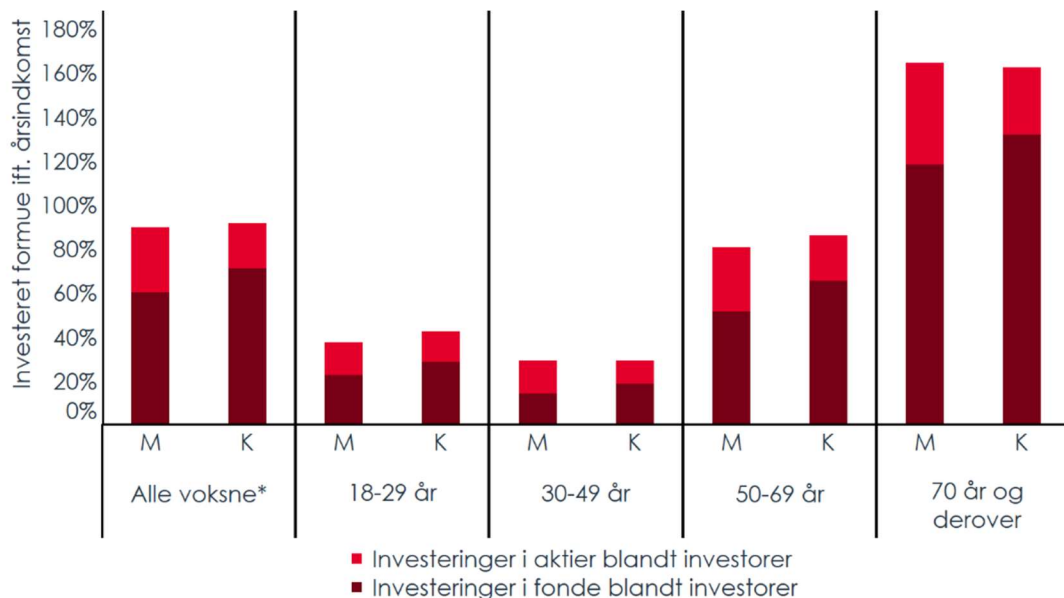
Figur 23 Gennemsnitlig investeret formue blandt hele befolkningen afhængigt af køn og alder

Note: Figuren viser det gennemsnitlige investerede beløb ift. årsindkomst (før skat) blandt alle voksne danskere. Vi har dog fjernet alle med en årsindkomst på under 50.000 kr. samt ekstreme observationer fr. *) Alle voksne er beregnet som et vægtet gennemsnit af investeringstendenserne for de forskellige aldersgrupper, hvor vægtene er bestemt af det totale antal personer i hver aldersgruppe (mænd + kvinder), hvilket korrigerer for effekter af kønsforskelle i aldersfordelingen.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Figur 24 Gennemsnitlig investeret formue for investorer afhængigt af køn og alder

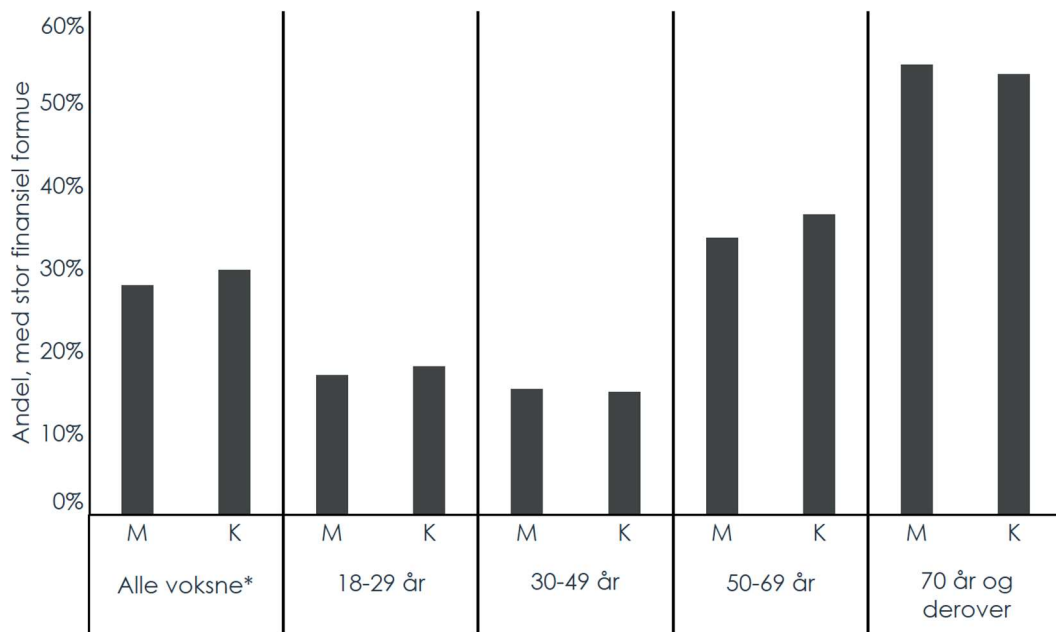

Note: Figuren viser det gennemsnitlige investerede beløb ift. årsindkomst (før skat) blandt alle investorer. Vi har dog fjernet visse observationer, jf. figurnoten til figur 23 ovenfor. *) Alle voksne er beregnet som et vægtet gennemsnit, jf. figurnoten i figur 23 ovenfor.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Der kan være mange grunde til, at mænd oftere investerer end kvinder. Det kan dog konstateres, at kvinder lidt oftere har opsparet store finansielle formuer relativt til deres indkomst, jf. **figur 25**; 30 pct. af kvinderne har en finansiell formue på mere end halvdelen af deres indkomst, hvor det kun gælder for 28 pct. af mændene. Den lavere investerings-tilbøjelighed skyldes altså ikke, at kvinder er dårligere til at spare op.

Figur 25 Andelen af voksne danskere med en stor finansiell formue

Note: Figuren viser andelen af alle voksne med en finansiell formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat)
 *) Alle voksne er beregnet som et vægtet gennemsnit af investeringstendenserne for de forskellige aldersgrupper, hvor vægtene er bestemt af det totale antal personer i hver aldersgruppe (mænd + kvinder), hvilket korrigerer for effekter af kønsforskelle i aldersfordelingen.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

3.2 Betydningen af parforhold

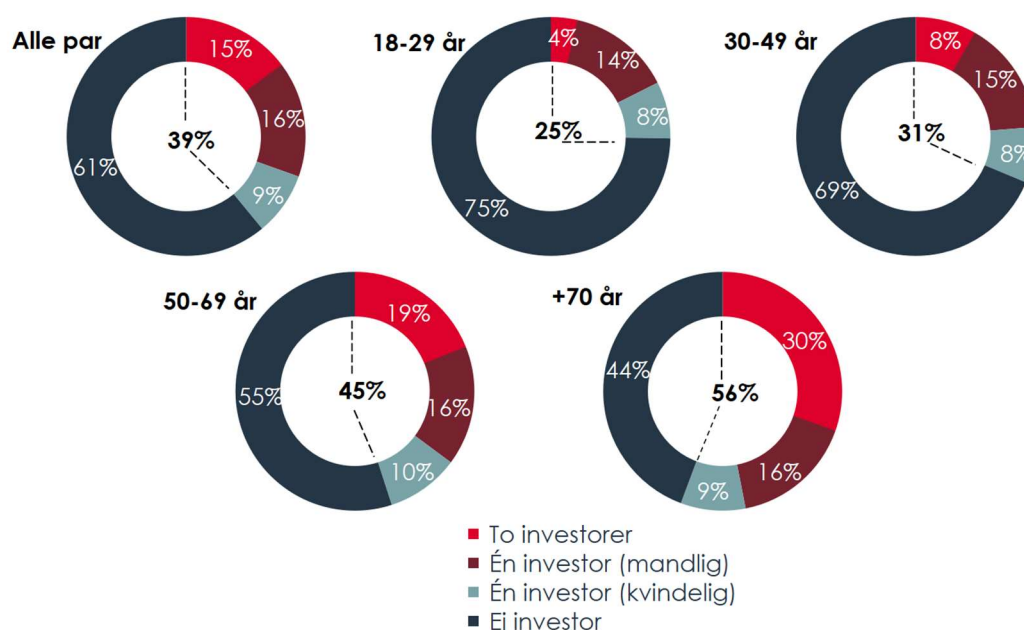
Kønsforskellene hænger også i høj grad sammen med roller, arbejdsdeling og fællesøkonomi for folk i parforhold. I parforhold er der en tendens til, at den ene voksne investerer på vegne af hele familien – og det er ofte manden, der påtager sig den rolle, jf. **figur 26 til højre**: I knap 40 pct. af alle parforhold i Danmark er der minimum én voksen, der investerer, og i 15 pct. af alle parforhold investerer begge voksne. I 16 pct. af parforhold er det kun manden, der investerer, hvor det for kun 8 pct. alene er kvinden, der investerer.

Der ses også en stor variation i investeringstendenserne inden for parforholdet afhængigt af alder. Frem til pensionsalderen ses en stigende tendens til, at det kun er manden, der investerer. Når folk når pensionsalderen, stiger andelen af par, hvor både manden og kvinden i

familien investerer. Sidstnævnte tendens kan skyldes større personlige pensionsudbetalinger eller arv.

En stor del af forskellene i kvinder og mænds investeringstilbøjelighed kan således forklares af en form for typisk "arbejdsdelingen" inden for parforhold. En simpel måde at "rense" for effekten af denne er ved kun at betragte singler – under forudsætning af, at den underliggende investeringskultur for persontyper, der lever som singler, ikke er meget forskellig fra investeringskulturen for persontyper, der lever i parforhold.

Figur 26 Investeringstendenser i parforhold afhængigt af alder

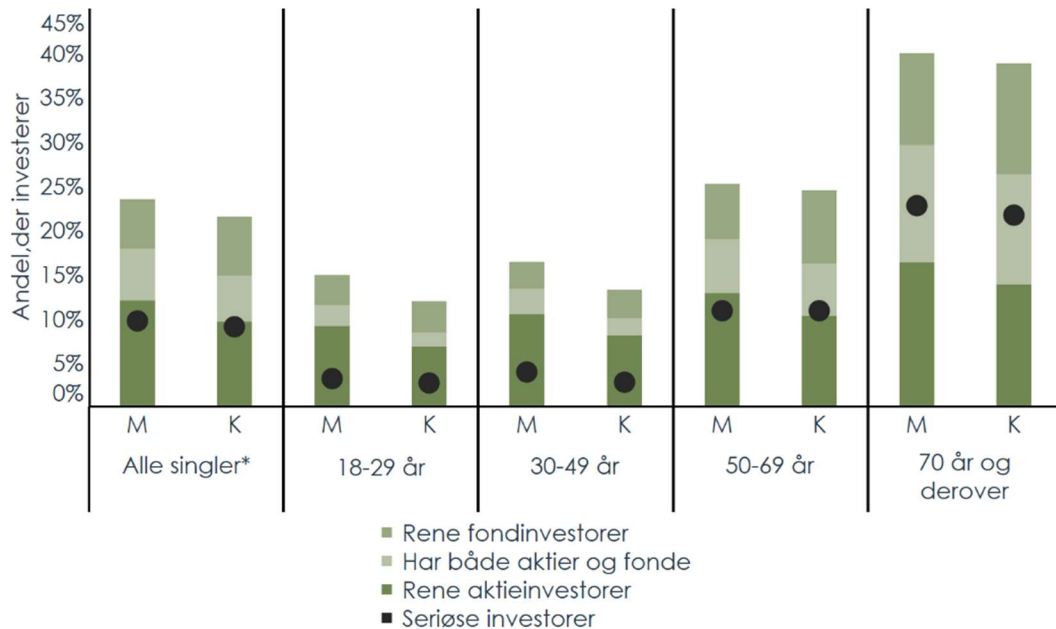
Note: Figuren viser andelen af danske par i forskellige aldre, der investerer – dvs. hvor der minimum er én voksen, der investerer (tallet i centrum). Derudover viser figuren hvem i parforholdet, der typisk investerer (begge parter, kun manden, eller kun kvinden).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Og kønsforskellene i investeringsadfærden er betydeligt mindre blandt singler, end de er, når vi betragter hele befolkningen, hvilket tyder på, at "arbejdsdeling" i parforholdet har en stor betydning, jf. **figur 27 sammenlignet med figur 22**. Ser man på investeringstendenserne blandt singler – hvor vi renser for effekter af forskellig aldersfordeling blandt single mænd og single kvinder – ses kun en kønsforskel i andelen, der investerer, på ca. 2 pct.-point. Til sammenligning er kønsforskellen i hele befolkningen ca. 4 pct.-point.¹¹

¹¹ Blandt singler i 30-49 årsalderen investerer ca. 16 pct. af mændene mod 13 pct. af kvinderne. Ser vi tilsvarende på alle danskere i 30-49 årsalderen, investerer 21 pct. af mændene mod 15 pct. af kvinderne.

Figur 27 Investeringsadfærden afhængigt af køn og alder blandt singler

Note: Figuren viser andelen af voksne singler, der investerer i enten aktier eller fonde. Denne andel er opdelt i rene aktieinvestorer, rene fondinvestorer samt personer, der både investerer i fonde og aktier. Desuden viser figuren andelen af personer, der har en stor finansiel formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst.

*) Alle voksne er beregnet som et vægtet gennemsnit af investeringstendenserne for de forskellige aldersgrupper, hvor vægtene er bestemt af det totale antal personer i hver aldersgruppe (mænd + kvinder), hvilket korrigerer for effekter af kønsforskelle i aldersfordelingen.

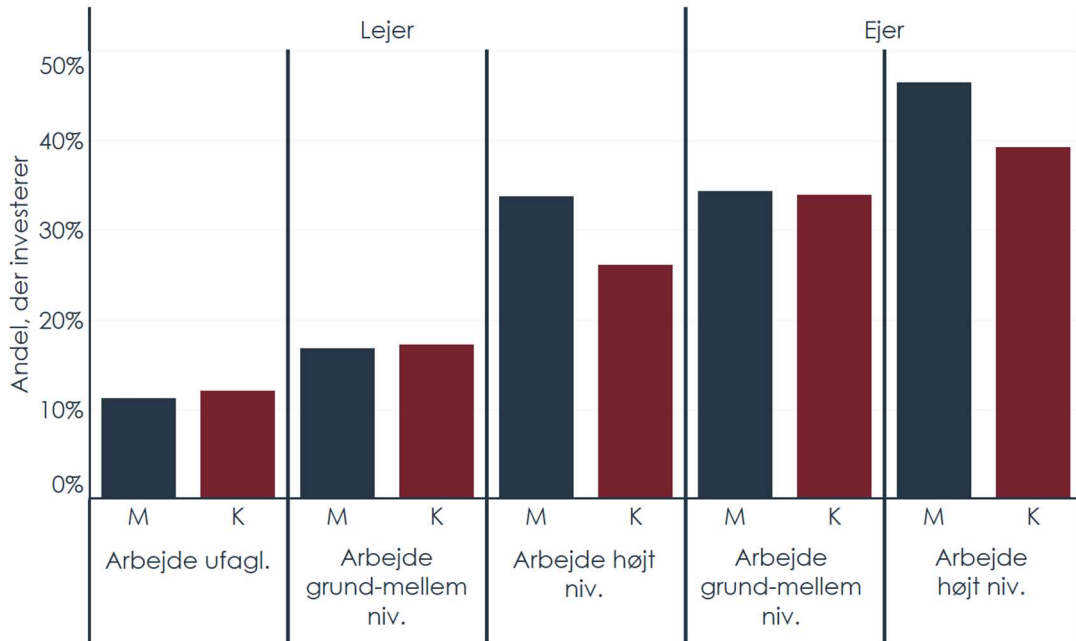
Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

3.3 Betydningen af øvrige forhold, herunder uddannelse

Endelig bør kønsforskellene for investoradfærd ses i sammenhæng med andre kønsforskelle, der også kan have betydning for investeringsadfærden. For eksempel har 40 pct. af alle voksne kvinder en videregående uddannelse, mens det samme kun gælder for ca. 31 pct. af alle voksne mænd.

En måde at sammenligne nogenlunde lige-for-lige er ved at sammenligne mandlige og kvindelige singler af samme familie-, uddannelses- og beskæftigelsesstatus. Ser man på folk i 50-59-årsalderen, er der stort set ingen forskel på investeringsadfærden blandt de fleste familie- og beskæftigelsestyper, jf. **figur 28**. Det gælder dog ikke blandt de højtuddannede, hvor mænd generelt investerer betydeligt oftere end kvinder.

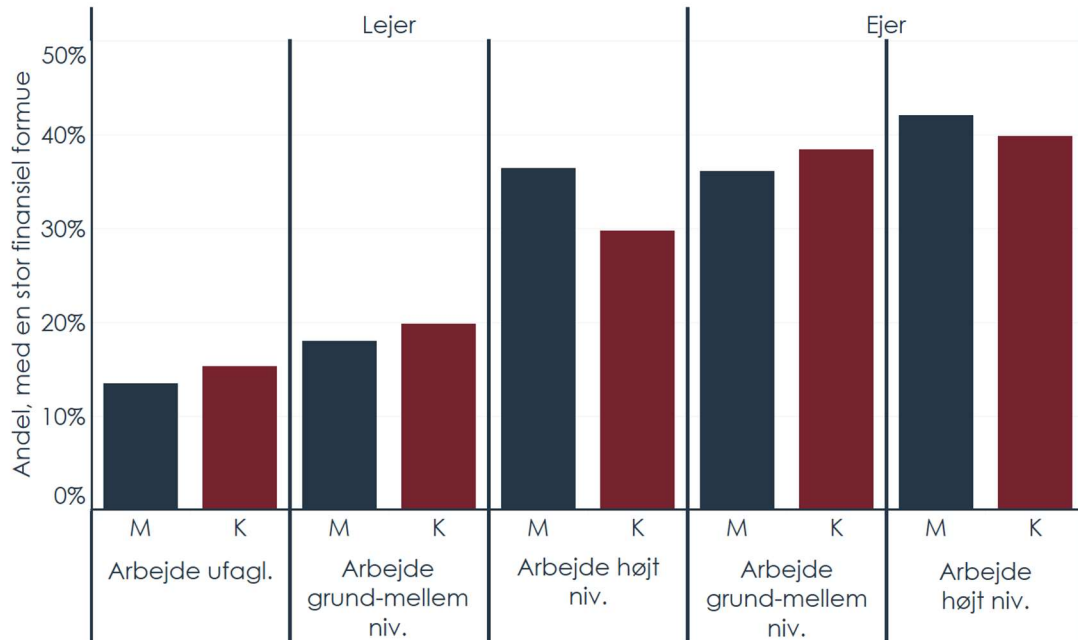
Figur 28. Kønsforskelle i andelen af 50-59-årige singler i forskellige beskæftigelsesstatus, der investerer

Note: Figuren sammenligner andelen af 50-59-årige singler af forskelligt køn og beskæftigelsesstatus, der investerer.
 Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Den store kønsforskel i andelen af investorer blandt højtuddannede kan dog skyldes forskelle i den gennemsnitlige finansielle formue, jf. **figur 29**. Som noget særligt blandt de højtuddannede er der nemlig en større andel af mænd, der har en stor finansiell formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst, end det er tilfældet for kvinderne. For alle andre grupper er der en større andel af kvinder med en stor finansiell formue.

Figur 29. Kønsforskelle i andelen af 50-59-årige singler i forskellige beskæftigelsesstatus, der har en stor finansiel formue

Note: Figuren sammenligner andelen af 50-59-årige singler af forskelligt køn og beskæftigelsesstatus, der har en stor finansiel formue på mere end 50 pct. af deres årsindkomst (før skat).

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.

Desuden kan uddannelsesretning også være en stor del af forklaringen. Blandt de højtuddannede er der nemlig en generel tendens til, at mænd oftere vælger uddannelser med en økonomisk og matematisk-teknisk retning. Det ses f.eks. blandt de 50-59-årige single lønmodtagere med en videregående uddannelse. Her er kvinder underrepræsenteret inden for de økonomiske uddannelser og endnu mere inden for de matematisk-tekniske uddannelser, jf. **figur 30 i toppen**. Dermed må det forventes, at mænd i gennemsnit har mere viden, erfaring og interesse for at investere, end kvinder har.

Derfor er kønsforskellene også betydeligt mindre, når man sammenligner mænd og kvinder med samme overordnede uddannelsesretning, jf. **søjlerne i figur 30**. Men selv inden for de overordnede uddannelsesretninger vil mænd formentlig stadig være overrepræsenterede inden for de mere "hårde" økonomiske og matematisk-tekniske uddannelser. Og i en sammenligning af mænd og kvinder med præcis samme uddannelse – f.eks. en bestemt form for cand merc. uddannelse – vil kønsforskellene formentlig være endnu mindre.

Figur 30. Kønsforskelle i andelen af 50-59-årige single lønmodtagere på højt niveau med forskellige uddannelsesretninger, der investerer

Andel kvinder inden for uddannelsesretningen:

Note: For 50-59-årige singler i beskæftigelse på højt niveau (med en videregående uddannelse), der bor i ejerbolig, sammenligner figuren mænds og kvinders investeringstilbøjelige afhængigt af deres uddannelsesretning.

Kilde: Danmarks Statistik registerdata, 2018-tal.